

basisschool

't Panorama

verruim je blik

Schoolplan 2019-2024

Basisschool 't Panorama
Mesdaglaan 70
6813 GS Arnhem
026-4432926
info.bspanorama@floresonderwijs.nl
Brinnummer: 03XV
Directeur: Mathijs van Londen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding	3
1.1 Terugblik vorig schoolplan	3
1.1.1 Gerealiseerd	3
1.1.2 Stand van zaken	4
1.2 Totstandkoming van dit plan	5
Hoofdstuk 2. Ons bestuur	6
2.1 Missie	6
2.2 Visie	6
2.2.1 Visie op leren	6
2.2.2 Visie op leren organiseren	6
2.2.3 Visie op professionaliseren	6
2.2.4 Visie op veranderen	6
2.3 Ambities	7
Hoofdstuk 3. Onze school: visie en identiteit	8
3.1 Algemene kenmerken	8
3.2 Identiteit en kernwaarden	8
3.3 Missie	10
3.4 Visie	10
3.4.1 Visie op leren	10
3.4.2 Visie op leren organiseren	10
3.4.3 Visie op professionaliseren	10
3.4.4 Visie op veranderen	10
Hoofdstuk 4. Onze school: onderwijs	12
4.1 Onderwijsprogramma en kerndoelen	12
4.2 Didactiek	12
4.2.1 Eigen aspecten van kwaliteit	13
4.3 Inhoud van het onderwijs	13
4.3.1 Zintuiglijke en lichamelijke oefening	13
4.3.2 Nederlandse taal	14
4.3.3 Rekenen en wiskunde	14
4.3.4 Engelse taal	16
4.3.5 Kennisgebieden	16
4.3.6 Burgerschap	18
4.3.7 Leren leren	18
4.3.7 Andere vakken/ vakgebieden?	12
4.3.8 ICT	19
4.4 Eigen aspecten van kwaliteit	19
4.5 Pedagogisch klimaat	19
4.5.1 Eigen aspecten van kwaliteit pedagogisch klimaat	19
4.6 Sociale veiligheid en welbevinden	20
4.6.1 Eigen aspecten van kwaliteit sociale veiligheid en welbevinden	21
Hoofdstuk 5. Ondersteuning en extra ondersteuning	22
5.1 Passend onderwijs	22

5.2 Schoolondersteuningsprofiel	22
5.2.1 Extra ondersteuning	22
Hoofdstuk 6. Onze school: organisatie	26
6.1 Samenwerking	26
6.2 Ouderparticipatie	26
Hoofdstuk 7. Personeelsbeleid	27
7.1 Gesprekkencyclus, professionalisering, scholingsplan in relatie tot onderwijskundig beleid	27
7.2 Formatiebeleid	27
7.3 Taakbeleid	28
7.4 Specialisten	28
7.5 Samen opleiden/opleidingsscholen (indien van toepassing)	28
Hoofdstuk 8. Kwaliteitszorg	29
8.1 Data verzamelen	29
8.1.1 Leerlingvolgsysteem	29
8.1.2 CET	29
8.1.3 Het jonge kind	29
8.1.4 Volgen van sociale en maatschappelijke competenties	30
8.1.5 Overige manieren om ontwikkeling te volgen	30
8.1.6 Tevredenheidsspeilingen	30
8.2 Data duiden, doelen formuleren en doen	30
8.2.1 Diepteanalyse	30
8.2.2 CET analyse	30
8.2.3 Methodegebonden toetsen	30
8.2.4 Schoolbespreking	31
8.2.5 Groepsbesprekingen	31
8.2.6 Beredeneerd aanbod	31
8.3 Interne audit	34
8.4 MARAP	34
8.5 Evaluatie	35
8.6 Kwaliteitscultuur	35
Hoofdstuk 9. Financiën	36
9.1 Ouderbijdrage en sponsoring	36
Hoofdstuk 10. Onze doelstellingen voor 2019-2024	37

Hoofdstuk 1. Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van basisschool 't Panorama. In het eerste hoofdstuk van dit schoolplan blikken we terug op het vorige schoolplan en staan we stil bij wat er de afgelopen jaren is gerealiseerd. Hoe zijn we hier gekomen, waar staan we nu en waar gaan we naar toe...?

1.1 Terugblik vorig schoolplan

Het vorige schoolplan liep van 2015 tot 2019. We willen graag kort terugblikken op de doelen die we onszelf de afgelopen jaren hebben gesteld.

Ons vorige schoolplan stond in het teken van duidelijkheid, borging en ontwikkeling. De school kwam uit roerige jaren met wisselende directeuren, waardoor dingen waren blijven liggen en er geen langetermijnvisie was neergezet. Desondanks stonden het onderwijs en de resultaten als een huis.

Samenvattend: we hebben eerst gefocust op de veel randvoorwaardelijke zaken met als uitgangspunt een prettige en voor alle leerlingen passende leer-/ontwikkelomgeving te creëren. Tevens hebben procedures en verslaglegging aandacht gekregen. Door ons identiteitstraject en daaruit voortvloeiende nieuwe visie hebben we in gezamenlijkheid richting gekregen. Dit kon vanwege de professionaliseringsslag die we met het team doormaakten.

En in deze ontwikkelingen stonden uiteraard goede leerresultaten centraal. Wij zijn trots wat we in de afgelopen 4 jaar hebben neergezet!

1.1.1 Gerealiseerd

Duidelijkheid

Er was veel geïnvesteerd in trajecten die verdwenen met de directeur en allerlei processen waren onduidelijk. En onduidelijkheid leidt tot frustratie. We hebben dan ook een belangrijke slag gemaakt door te investeren in duidelijkheid en transparantie. En met deze duidelijkheid kwam ook stabiliteit en ruimte om te investeren in de toekomst.

Teamontwikkeling en visie

Het team van 't Panorama heeft de afgelopen vijf jaar een grote ontwikkeling doorgemaakt. Naast dat het vakinhoudelijk goede leerkrachten zijn, is er veel geïnvesteerd in de professionele cultuur en communicatie.

Ons identiteitstraject heeft hierin een belangrijk onderdeel gespeeld. Twee externe trainers/coaches hebben met het team, de ouders en de leerlingen onderzocht waar we met elkaar nu ten diepste voor staan en willen gaan. Dit leverde een prachtig beeld en stevige ambitie op die nu al twee jaar onze leidraad vormt en is doorvertaald naar onze nieuwe missie, visie en kernwaarden. Tot op de dag van vandaag krijgt de vertaling naar de dagelijkse praktijk van de uitkomst van ons identiteitstraject aandacht.

Er is de afgelopen vijf jaar ook veel ruimte geweest voor persoonlijke ontwikkeling. Binnen de school, maar ook door middel van externe opleidingen. Er is een duidelijke Resultaat & Ontwikkelingsstructuur neergezet d.m.v. jaarlijkse Persoonlijke ontwikkelingsplannen en R&O-gesprekken.

Onderwijs

We zijn de kern van ons onderwijs blijven verbeteren met nieuwe inzichten en methodes. Onze tweejaarlijkse Schoolzelfevaluatie (van de resultaten) vormt een instrument waarop we (bij)sturen. De

resultaten van de Centrale Eindtoets zijn alle jaren ruim boven het landelijk gemiddelde geweest, ook wanneer deze werden afgezet tegen onze doelgroep.

Cultuur & Expressie-programma

Naast onze focus op de kernvakken hebben wij een Cultuur & Expressie programma ontwikkeld. Onder Cultuur & Expressie verstaan wij drama, beeldende vormgeving, muziek, dans, fotografie & film, literatuur en erfgoed. We hebben bewust gekozen voor een breed aanbod om kinderen met veel verschillende kunstvormen kennis te laten maken. Vanuit deze brede kennis kunnen de leerlingen voor zichzelf de keuze maken waarin ze zich verder zouden willen ontwikkelen.

Leerlingenraad

De leerlingen hebben een stem gekregen en denken mee over wat er in “hun” school gebeurt.

Profilering

We hebben hard gewerkt aan de uitstraling van de school. Het is een prettige en positieve omgeving geworden om in te leren en te ontwikkelen. Om dit te bereiken hebben we de volgende dingen gerealiseerd:

- Het achterstallig onderhoud is aangepakt.
- Er zijn nieuwe vloeren in de WC's gelegd.
- Er is een nieuwe “warme” vloer gelegd.
- De hele school is geschilderd.
- De openbare ruimtes zijn opnieuw ingericht.
- Er is veel ruimte gecreëerd door veel overbodige spullen weg te doen.
- Iedere klas heeft één muurvullende maatkast gekregen, waardoor er meer rust in de groepen is ontstaan.
- De school is volledig (duurzaam) LED-verlicht.
- De school heeft nieuwe boeiboorden gekregen, waardoor het gebouw een frissere uitstraling heeft gekregen.

Door de ontstane rust, de fysieke uitstraling en de vormgeving van het passend onderwijs heeft 't Panorama de laatste jaren een goede naam opgebouwd. Zelfs dusdanig dat ouders van buiten de wijk bereid zijn hun kinderen naar onze school te laten gaan.

1.1.2 Stand van zaken

Randvoorwaarden

De afgelopen jaren hebben wij hard gewerkt om de randvoorwaarden voor een goede, passende omgeving om in te leren en te ontwikkelen neer te zetten. Nadat wij dit binnenkort afronden, kunnen we al onze energie richten waar het om gaat: ons onderwijs.

Verantwoordelijkheid naar het team

De verantwoordelijkheid voor het onderwijs en de invulling van het passend onderwijs is de afgelopen jaren steeds meer in het team komen te liggen. De leerkrachten zijn hierin leidend en dragen de eerste verantwoordelijkheid. En zo hoort het ook, daar ligt hun kracht!

Deze ontwikkeling, in combinatie met onze sterk gegroeide professionele cultuur, maakte de volgende stap logisch stap mogelijk: de verdere ontwikkeling van ons onderwijs met leerteams in een professionele leergemeenschap (PLG) die vanuit een wetenschappelijke basis continu het onderwijs verbeteren.

Werkdruk

Onze grootste belemmering blijft de ervaring van werkdruk. Ook de komende jaren zullen wij hier passende aandacht aan geven, omdat we streven naar effectiviteit en aandacht voor waar onze

passie ligt. Uiteraard moeten de medewerkers van 't Panorama op een gezonde en prettige manier hun werk kunnen doen.

Passend onderwijs

De wijze waarop wij de invulling van het passend onderwijs vormgeven, heeft onze leerlingen veel gebracht. Het trok ook veel leerlingen die niet de juiste aandacht kregen op hun vorige school. Dit heeft er wel voor gezorgd dat het aantal leerlingen dat extra aandacht nodig heeft, is verveelvoudigd. Dit legt een druk op onze leerkrachten, de resultaten en het systeem. Het vinden van een balans is niet alleen wenselijk, maar **ook** noodzakelijk.

1.2 Totstandkoming van dit plan

Dit plan is een logisch gevolg van waar wij de afgelopen 4 jaar aan gewerkt hebben. Vergeleken met het vorige schoolplan, richten wij ons in dit plan meer op de kern: ons onderwijs. Wel met het besef dat dit mogelijk is dankzij alles wat we in de afgelopen jaren hebben neergezet.

Deze focus zorgt ook voor minder doelen, waardoor wij gericht aan onze ontwikkeling kunnen werken.

De basis van dit plan ligt in het team en dat startte bij ons identiteitstraject. Maar ook in de aanloop naar de concrete totstandkoming zijn het team en de MR betrokken. Wij hebben er vertrouwen in dat de komende jaren onze school, de leerlingen en het team veel gaan brengen!

Strategisch beleidsplan Flores Onderwijs

Ieder kind kan alles leren! is het uitgangspunt van onze stichting. Dit sluit aan bij onze visie: wij hebben een *grenzeloos geloof* in ieder kind. De ingezette koers van 't Panorama sluit daarmee uitstekend aan bij de koers van Flores Onderwijs, uitgezet in het strategisch beleidsplan 2020-2024.

Hoofdstuk 2 - Ons bestuur

Onze basisschool maakt deel uit van stichting Flores Onderwijs. De scholen van Flores Onderwijs bieden passend onderwijs voor kinderen in Arnhem en Renkum. Op 41 locaties doen 34 scholen, 32 directeuren, 800 leerkrachten, 2 bestuurders en 1 services center samen het beste voor ieder van de meer dan 9000 kinderen.

2.1 Missie

Flores Onderwijs wil haar leerlingen zo goed mogelijk voorbereiden op de maatschappij. Onze huidige maatschappij verandert steeds sneller en kennis wordt steeds belangrijker. Leerlingen moeten daarom weet hebben van onderwerpen als gezondheid, burgerschap en sociale veiligheid. Dit vraagt om toekomstgericht onderwijs. Onderwijs waar het aanleren van de basiskennis en -vaardigheden zoals taal- en rekenvaardigheid essentieel zijn, maar ook digitale, maatschappelijke en sociale vaardigheden steeds belangrijker worden. Toekomstgericht onderwijs kenmerkt zich doordat het prikkelt en nieuwsgierig maakt, het leerlingen leert om te gaan met vrijheid én verantwoordelijkheid, het leerlingen leert zich blijvend te ontwikkelen en doordat het onderwijs relevant is en maatwerk biedt.

2.2 Visie

Flores Onderwijs beschrijft haar visie uitgebreid in het strategisch beleidsplan. Hieronder wordt de visie van de stichting verkort weergegeven. Alle basisscholen van Flores Onderwijs onderschrijven deze visie.

2.2.1 Visie op leren

Ieder kind kan alles leren. Wij gaan uit van de mindset: doelgerichte inspanning en attitude bepalen het leren, waarbij succeservaringen motiveren en zelfvertrouwen geven. Basiskennis en -vaardigheden (cognitie) zijn nodig om complexere vaardigheden te ontwikkelen, zoals kritisch denken en problemen oplossen.

2.2.2 Visie op leren organiseren

Het leren organiseren we door het geven van effectieve instructie. Mindset en attitude van de leerkracht **maken** het verschil: duidelijke leerdoelen, creëren van succeservaringen, directe **en** procesgerichte feedback bieden **een** reflectie op eigen handelen hierin. We gaan uit van ons motto 'samen voor ieder kind'. We differentiëren in principe niet op basisaanbod, **maar** wel in ondersteuning: aanwijzingen, aanpak, verwerking en ervaring opdoen. We maken voor ons aanbod gebruik van convergente differentiatie. De ondersteuning past bij de onderwijsbehoeften van kinderen.

2.2.3 Visie op professionaliseren

We leren continu van en met elkaar, waarbij feedback voorwaarde is. Voor feedback heb je de andere professionals nodig. Medewerkers bij Flores Onderwijs werken samen, zijn het eens over de visie op leren en geven samen vorm aan visie op leren organiseren. Ze doen dit op een professionele wijze, door feedback te kunnen ontvangen en te durven geven, om zo te leren van en met elkaar.

Medewerkers leren, zoals beschreven in de visie op leren, voelen zich eigenaar en vragen waar nodig ondersteuning. Medewerkers realiseren zich dat zij van nature gericht zijn op zelfbescherming en kunnen **daarmee** omgaan en naar handelen.

2.2.4 Visie op veranderen

We verbeteren continu, dit doen we samen, waarbij feedback voorwaarde is. Uit het meta-onderzoek van John Hattie blijkt dat, op schoolniveau, de meest invloedrijke interventie voor de verbetering/verandering van het onderwijs het organiseren van continue professionele ontwikkeling van leerkrachten is. Binnen Flores Onderwijs willen we daarom investeren in professionalisering en er focus in aanbrengen. De maatschappij verandert continu en om professioneel te blijven, stellen onze medewerkers zich open voor maatschappelijke veranderingen en relevante nieuwe wetenschappelijke inzichten. Onze medewerker **s** willen en kunnen zich continu verbeteren door te leren van en met elkaar, **wat** ertoe leidt dat zij het onderwijs voor leerlingen steeds verbeteren met als doel dat leerlingen tot 'leergroei' komen.

Professionalisering binnen de Flores Onderwijs gaat veel verder dan het doen van een jaarlijkse teamtraining of het leren van een nieuwe methode. Het draait om een houding waarbij we **continu** evalueren of wat we doen, zinvol is en bijdraagt aan de verhoging van leerresultaten. We voelen ons verantwoordelijk voor de resultaten van de kinderen. Deze houding maakt dat we nieuwsgierig zijn, om feedback vragen en de kennis die we zelf hebben, delen met onze collega's.

2.3 Ambities

Flores Onderwijs streeft ernaar om het beste uit haar leerlingen te halen. Dat betekent ook dat er ambities zijn ten aanzien van de resultaten van onze leerlingen. Flores Onderwijs streeft ernaar dat alle leerlingen het **fundamentele** niveau behalen, voor taal- en rekenen.

Over hieronder: ik heb een streepje achter 'taal' gezet. Abitie: kan weg, want dat staat er al.

Ambitie: het is de ambitie van DeBasisFluvius dat minimaal 95% van alle kinderen de basisschool verlaat met een taal- en rekenniveau van tenminste 1F.

Hoofdstuk 3. Onze school: visie en identiteit

In dit hoofdstuk beschrijven we welke school wij willen zijn en hoe we denken over leren en onderwijzen.

3.1 Algemene kenmerken

't Panorama is gelegen in de wijk De Hoogkamp, in het noordwesten van Arnhem. Onze leerlingen komen voornamelijk uit de volgende wijken: Hoogkamp, Sterrenberg, Gulden Bodem, Burgemeesterswijk, Sonsbeekkwartier en Schaarsbergen. We zien een voorzichtige trend dat ook ouders en kinderen van verder weg onze school weten te vinden.

't Panorama is een interconfessionele basisschool waar we onderwijs geven met respect voor ieders religie of levensbeschouwing.

Op dit moment wordt in 4 bouwen (12 combinatie-groepen) aan zo'n 313 leerlingen lesgegeven.

Gezien de ligging van onze school aan de Mesdaglaan verwijzen wij graag naar onze naamgever: 't Panorama van Mesdag (1881). Wij identificeren ons met de manier waarop deze schilder de toeschouwer in de werkelijkheid plaatst en hem uitdaagt de omgeving te ontdekken. Zo fungeert onze school ook als een plaats waar kinderen ontdekken hoe de wereld om hen heen eruit ziet.

"Panorama Mesdag" is een cilindervormig schilderij van ongeveer 14 meter hoog en met een omtrek van 120 meter in 1881 geschilderd door Hendrik Willem Mesdag.

3.2 Identiteit en kernwaarden

Identiteit

De cultuur van 't Panorama is oorspronkelijk ontstaan door een stroom van onderwijservaring tussen (inter) twee tradities (confessies) : de Rooms-katholieke en de Protestants-Christelijke.

Religie maakt een belangrijk onderdeel uit van onze samenleving en de wereld. Daarmee vinden wij het vanzelfsprekend dat het ook onderdeel uitmaakt van wat wij kinderen mee willen geven op 't Panorama. Ons uitgangspunt is daarbij niet een (enkele) geloofsovertuiging, maar wij geven kinderen een brede levensbeschouwelijke vorming mee, dus kennis over en respect voor iedere geloofsovertuiging. De keuze voor en de invulling van een specifieke overtuiging, laten wij bij ouders en kinderen.

Kernwaarden

Vanuit onze visie hebben we 4 kernwaarden geformuleerd als kapstok voor ons handelen en onderwijs.

Ontspannen - rust is mijn vertrekpunt

Door te ontspannen ervaar je rust en ruimte.

Je blijft bij jezelf en bent op je gemak.

Je vertrouwt op je eigen wijsheid. Vanuit jouw ruime blik zie je wat je te doen hebt. Rust is je vertrekpunt. In iedere situatie.

Vanuit rust komt energie... en de mooiste ideeën. Soms moet je even stil staan om je richting te bepalen om vanuit daar weer snelheid te maken.

Wij starten vanuit een ontspannen houding en leren/ontwikkelen in een omgeving die is ingericht om hier optimaal aan bij te dragen.

Open-minded - ik groei van jou

Je staat met een open geest in de wereld. Je kan de ander hierdoor echt zien. Jij laat je raken door andere mensen nieuwe ideeën en andere meningen. Je wordt geïnspireerd en aan het denken gezet. Je gaat de dialoog aan en stelt nieuwsgierig vragen. Je veroordeelt niet en vormt je eigen oordeel zorgvuldig.

Onderzoekend - ik deel wat ik ontdek

In onze school leer je de wereld kennen.

Je leert betekenisvol en ontdekt dat alle vakken met elkaar te maken hebben. Jouw leren is van jou.

Je stelt je vragen, doet ontdekkingen, experimenteert, komt tot inzichten en maakt fouten.

Wat je leert deel je.

Je zorgt dat anderen van jou kunnen leren.

Stel een vraag...! Ga op zoek naar het antwoord... Probeer... Gefeliciteerd, je doet het verkeerd! Leer en probeer het nog een keer...

We stimuleren een nieuwsgierige houding door middel van het stellen van vragen en het creëren van een uitdagende leeromgeving. We blijven in beweging en ontwikkeling.

Maak kennis met de natuur, drama, beeldende vormgeving, muziek, dans, fotografie & film, literatuur en erfgoed. En kies voor jezelf wat je het leukst vindt...

We leren onze wereld beter kennen en te waarderen.

Verantwoordelijk - ik doe het zelf

Wij helpen verantwoordelijkheid te nemen, zelfstandig te denken en acteren. Je bent eigenaar van je eigen leerproces, verantwoordelijk voor je eigen ontwikkeling en gedrag.

Wij hebben vertrouwen in je en hebben hoge verwachtingen. Ga ervoor en wees trots op jezelf!

Samen dragen we de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en ontwikkeling van de school en haar omgeving.

3.3 Onze missie en motto

We werken samen om ieder kind te leren zijn blik op de wereld te verruimen en een brede basis te leggen voor een eigenwijze bijdrage aan de samenleving en een veelbelovende toekomst.

Ons motto: **'t Panorama...verruim je blik!**

3.4 Onze visie

Wij geloven grenzeloos in jou

*Jij bent kostbaar.
Wij geloven dat jij alles al in je hebt.
Je staat open om te ontdekken
wie je bent, wat je kunt en wat je wilt.
Wij weten dat jij bijdraagt als je er helemaal bent.
Wij hebben grenzeloos geloof in jou.*

We geloven dat je het **kunt** en helpen jou dit naar boven te halen. Wij zijn trots op jou, op wat wij doen en op onze school.

Wij ontdekken het zelf

*Bij ons is er ruimte voor wie jij bent, wat je kunt en wat je wilt. Ruimte voor jouw weetgierigheid.
Op ons speelveld mag jij samen met anderen op zoek gaan naar inzichten, nieuwe kennis en creatieve oplossingen.*

*Jij draagt bij.
Jij doet dat zelf.
Dat beloven we.*

Wij helpen je groeien in het nemen van verantwoordelijkheid, zelfstandig spelen, werken en denken. Dit doen wij vanuit structuur waaruit ieder individu zijn vrijheid neemt, zodra hij daar aan toe is.

Zonder fouten is er geen leren en ontwikkelen, dus fouten maken mag niet alleen, het is noodzakelijk. Wij bieden de ruimte en het vertrouwen het eens (en nog eens) goed fout te doen...

Jij bent eigenaar van je eigen leerproces en mag trots zijn op de groei die je maakt.

Wij leren en verbinden samen

Wij leren met elkaar en van elkaar.

Daarom geven wij les in combinatiegroepen.

Ons leren en werken krijgt betekenis doordat we het verbinden. Verbinden met andere vakken, groei in vaardigheid en de wereld om ons heen.

Samen met ouders halen we het beste naar boven in kinderen en bieden we ze alle kansen.

Wij helpen kinderen daardoor optimaal leren en ontwikkelen.

Wij zien jou!

Wij zien jou in wie je echt bent. Wij zijn elke dag weer benieuwd naar je verhaal en eigenwijsheid. Hoe groot of klein je ook bent, je bent kostbaar. Wij zijn er voor jou.

Door ieder kind ècht te zien krijgen wij zicht op zijn/haar (onderwijs)behoeften om zo het kind te helpen zich optimaal te ontwikkelen en voor te bereiden op een goede toekomst na 't Panorama.

Hoofdstuk 4. Onze school: onderwijs

Uiteraard dekt het curriculum van onze school de kerndoelen. We voldoen aan de wettelijke voorschriften betreffende de uitgangspunten, doelen en inhoud van het onderwijs. Maar we bieden onze leerlingen meer...

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze de school invulling geeft aan de wettelijke opdracht, wat wij in ons onderwijs nog meer te bieden hebben en welke ambities we voor onszelf hebben geformuleerd.

4.1 Onderwijsprogramma en kerndoelen

Lesrooster

't Panorama heeft een traditioneel lesrooster. De tijden zijn als volgt:

Dag	Ochtend	Middag
Maandag	8:30-12:00 uur	13:00-15:00 uur
Dinsdag	8:30-12:00 uur	13:00-15:00 uur
Woensdag	8:30-12:15 uur	
Donderdag	8:30-12:00 uur	13:00-15:00 uur
Vrijdag	8:30-12:00 uur	13:00-15:00 uur (alleen groep 5 t/m 8)

4.2 Didactiek

Combinatiegroepen

Vanuit het belang dat wij zien **in** van en met elkaar leren, geven wij les in combinatiegroepen. Leerlingen die eraan toe zijn kunnen vooruitkijken en andere leerlingen kunnen helpen en daar zelf weer van leren. Nadat we al heel lang ons onderwijs zo aanbieden, kunnen we inmiddels ook concluderen dat kinderen heel "sociaal flexibel" worden van een wisselende samenstelling en positie. Een mooi voorbeeld hierin is hoe open en welkom nieuwe leerlingen worden ontvangen.

Hieronder een overzicht van onze groepen, verdeeld per bouw gebaseerd op de situatie in het schooljaar 2019-2020 .

Kleuterbouw	3 groepen 1/2
Onderbouw	3 groepen 3/4
Middenbouw	3 groepen 5/6
Bovenbouw	3 groepen 7/8

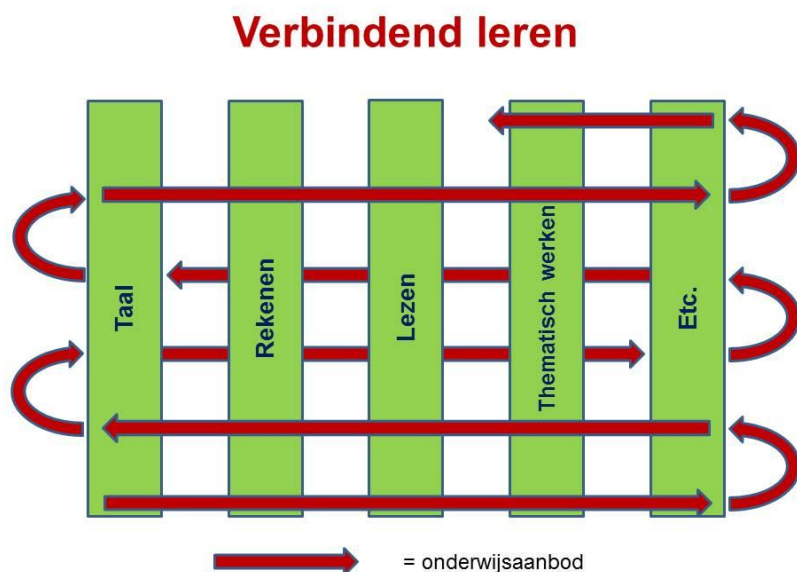
Gebaseerd op de situatie in schooljaar 2019-2020

Verbindend leren

In de acht jaar dat kinderen op 't Panorama zitten, willen we de kinderen van alles leren en meegeven. Natuurlijk alle basiskennis op het gebied van als taal, rekenen, etc., maar ook willen we ze helpen ontwikkelen van allerlei vaardigheden. Denk hierbij aan omgaan met conflicten, ICT-vaardigheid, communicatieve vaardigheden, presentatievaardigheden en nog veel meer...

Alle vakken en het werken aan vaardigheden kunnen we natuurlijk één voor één behandelen, maar door al de verschillende pijlers van ons onderwijs te combineren (verbinden), krijgen kinderen een rijker aanbod, kunnen we het makkelijker koppelen aan het toepassen in de praktijk en kunnen kinderen meer leren/ontwikkelen in de acht jaar op 't Panorama.

Voor sommige kinderen is deze verbinding zelf **s** essentieel voor hun leerproces.

4.2.1 Eigen aspecten van kwaliteit

Op onze school hebben we de volgende ambities met het didactisch handelen van onze leerkrachten:

- Extra aandacht voor het didactisch handelen, door het werken met leerteams (PLG). Tijdens overlegmomenten is er regelmatig aandacht voor de manier, waarop leerstof wordt aangeboden
- Er staat nog een teamscholing in de planning, zodat iedereen op gelijke wijze werkt volgens de 10 instructieprincipes van Barak Rosenshine (bijlage 1).
- In iedere groep wordt per jaargroep gewerkt in 3 niveaus: basisinstructie, verlengde instructie en verkorte instructie voor de onderdelen technisch- en begrijpend lezen, spelling en rekenen
- Elke leerkracht loopt na de instructie een vaste ronde door de groep voor hulp en ondersteuning.

4.3 Inhoud van het onderwijs

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze 't Panorama invulling geeft aan de verschillende vakgebieden.

4.3.1 Zintuiglijke en lichamelijke oefening

In de kleuterbouw vindt elke dag een bewegingsactiviteit plaats. De kleuters gymmen in het speellokaal of spelen buiten. De onder-, midden- en bovenbouw hebben minimaal een uur gym in de week van een vakleerkracht. Dit kan verdeeld zijn over 1 of 2 momenten in de gymzaal aan de Witsenstraat.

Ook hebben we eens per jaar eens sportdag en onze school heeft een traditie van grote deelname aan het schoolvoetbal.

4.3.2 Nederlandse taal

Onder Nederlandse taal vallen de onderdelen technisch lezen, begrijpend lezen, woordenschat, taal en spelling. In de kleuterbouw is er veel aandacht voor verhalen en inhouden en verkennen we regelmatig nieuwe woorden. Voor technisch lezen gebruiken we in groep 3 de methode Veilig Leren Lezen. Voor voortgezet technisch lezen hanteren we momenteel geen specifieke methode voor de hele groep. Voor begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 4 Nieuwsbegrip XL en voor taal en spelling werken we vanuit de methode Staal. Ook in groep 3 zijn we gestart met Staal. In de groepen 5-8 wordt het onderdeel Taal gecombineerd aangeboden voor beide groepen in één keer. De hele groep werkt dus tegelijk in hetzelfde boek.

Directe Instructie

Staal maakt gebruik van het Interactief Gedifferentieerd model voor Directe Instructie (het IGDI-model). Hiermee vindt differentiatie al tijdens de instructie plaats.

Direct na de instructie controleren de kinderen met de eerste opdracht ('Probeer het!') of ze de uitleg snappen. Zo ja, dan werken ze zelfstandig verder aan de opdrachten in het werkboek. Kinderen die meer hulp nodig hebben, krijgen nu verlengde instructie

Modeling als uitgangspunt

In het taalonderwijs is de rol van de leerkracht heel belangrijk: goed voorbeeld doet volgen. Daarom staat modeling centraal: het hardop denkend voordoen. Bij de kleuters stellen we regelmatig hardop onze eigen denkvragen.

Elke taalles begint met een uitleg in het onderdeel 'Zo zit het!'. In instructiefilmpjes op het digibord doen bekende Nederlandse acteurs een taalstrategie voor. Daarna doet de leerkracht de strategie zelf nog eens voor, met aanwijzingen uit de handleiding. Zo krijgen de kinderen twee goede voorbeelden te zien voordat ze zelf gaan oefenen.

De kinderen sluiten elk thema af met een eigen eindproduct. Dat kan een krantenartikel zijn, maar ook een presentatie of sportverslag.

Kinderen met een andere eerste taal dan het Nederlands

Indien mogelijk willen we kinderen met een andere eerste taal graag opvangen op onze school.

- Kleuters nemen wij sowieso aan
- Bij de groep 3/4 kijken we wat mogelijk is. Als Engels de eerste taal is, en het kind pakt de taal snel op, kunnen wij een kind opnemen
- vanaf groep 5 gaan wij in overleg met ouders waar het kind het meest bij gebaat is: of bij ons op school, of naar de Nieuwkomersgroep op de Paulusschool. Daar kan een kind een jaar lang worden opgevangen om Nederlands te leren.

4.3.3 Rekenen en wiskunde

Wij hanteren op school de methode Wereld in Getallen, versie 5, de digitale versie.

In het kort:

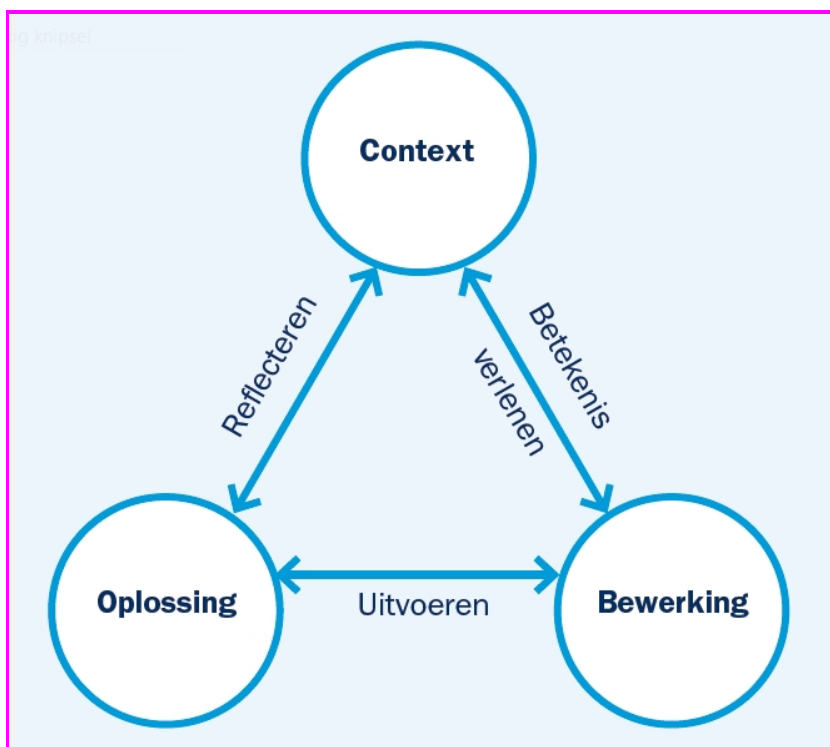
- De leerkracht heeft een belangrijke rol. De adaptieve technologie is een hulpmiddel om op elk moment inzicht in de resultaten te hebben, maar observaties en kennis over het kind bepalen

de didactische keuzes die de leerkracht voor elk kind maakt. Kinderen zijn eigenaar van hun eigen leerproces, zodat ze grip en zicht hebben op hun individuele leerontwikkeling. Dit gebeurt onder andere doordat de kinderen in de applicatie hun eigen groei kunnen volgen

- Eén doel per les, één domein per week
- Per les staat steeds één lesdoel centraal. In de eerste les van de week wordt een nieuw doel geïntroduceerd, krijgen de kinderen instructie en maken ze de verwerking. In de tweede les werken ze meer zelfstandig aan dit doel, soms met een accentverlegging of verdieping van de stof. In de volgende twee lessen wordt een nieuw doel uit hetzelfde domein aangeboden. Dit zijn dus maximaal twee doelen per week.

ERWD-modellen geïntegreerd

Het herkennen en aanpakken van ernstige rekenproblemen bij kinderen gebeurt met behulp van de 3 modellen uit het Protocol ERWD: het drieslagmodel, het handelingsmodel en het hoofdfasenmodel. In De wereld in getallen zijn deze modellen zichtbaar en onzichtbaar in de methode verwerkt.

Drieslagmodel

Instructiemodellen

De Wereld in Getallen volgt het Directe Instructie-model als er daadwerkelijk iets nieuws wordt uitgelegd, zoals het aanleren van een nieuwe strategie. Bij de overige lessen wordt niet met instructie gestart. Hier maken de kinderen zelfstandig de eerste oefening, waardoor ze eerst zelf moeten nadenken over een rekenprobleem. De kinderen leren door de vragen die jij als leerkracht stelt bij de klassikale nabespreking en door het goede voorbeeld op het bord.

Strategieën

Elk kind start met de basisstrategie. Pas als het kind de basisstrategie volledig beheerst, kan het met een variastrategie aan de slag.

Doe-lessen meten en meetkunde

Elke les 13 van een blok in De Wereld in Getallen is een les meten en meetkunde. Dit zijn doe-lessen, waarin ervaren, verklaren en verbinden centraal staan.

Verwerking soms beter op papier: het werkboek

In de digitale versie van De wereld in getallen verwerken kinderen vrijwel alles digitaal. Er zijn echter opdrachten die beter op papier gemaakt kunnen worden. Aangezien digitalisering nooit een doel op zich mag zijn, kiezen we bewust voor verwerking op papier als het doel of onderdelen ervan zich hier het best toe lenen. Per jaargroep is er een papieren werkboek in twee delen. Het werkboek wordt alleen ingezet bij het leerkrachtgebonden deel. In het gepersonaliseerde lesdeel 'eigen taken' wordt het werkboek niet ingezet. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen altijd denkpapier op tafel hebben liggen en moedigen ze aan om dit actief te gebruiken. Dit helpt hen om waar nodig stapsgewijs een rekenprobleem op te lossen. In groep 3 en 4 wordt de verwerking nog volledig op papier aangeboden.

4.3.4 Engelse taal

Onderwijs in de Engelse taal begint in groep 1. De wereld is internationaler dan ooit en Engels is veelal de voertaal. Om onze kinderen kennis te laten maken met de Engelse taal gebruiken we de methode Take it Easy. Spelenderwijs leren kinderen omgaan met Engelse communicatie. De nadruk ligt hierbij op het kunnen spreken.

4.3.5 Kennisgebieden

Thematisch werken

Op 't Panorama zijn de wereldoriëntatievakken verweven in het thematisch werken.

De wordt aangeboden d.m.v. de methode Faqta. Het programma is thematisch en geïntegreerd opgebouwd en bestaat uit 2 delen:

- Faqta Wereld. Hierbij staat de vakinhoud meer centraal. Na een klassikale introductie gaan kinderen zelfstandig aan de slag met de onderzoek- en ontdekopdrachten. De leeromgeving ondersteunt de leerlingen tijdens de les bij het zelfstandig verwerken. De leerkracht volgt de voortgang via het dashboard en prikkelt en motiveert kinderen bij de uitvoering van de portfolio-opdrachten. De leerkracht is dan ook tijdens de verwerking meer coach.
- Faqta Talent. Hierbij staat de aanpak meer centraal, waarbij eigen onderzoeksvragen van kinderen aan de orde komen. Faqta Talent is gericht op het stimuleren van de nieuwsgierigheid van kinderen en heeft als doel de interessegebieden van kinderen te verbreden. De onderwerpen dagen kinderen uit om zelf te onderzoeken, te ontdekken of te ontwerpen. Faqta Talent gebruiken we ook voor onze Ontdekkingsreizigers.

Bij de methode Faqta staat onderzoekend en ontdekkend leren centraal. De kinderen werken thematisch en geïntegreerd aan kennis en vaardigheden. Faqta sluit aan op het SLO-talentenmodel en heeft de 21e eeuwse vaardigheden logisch geïntegreerd in alle thema's.

Bij aardrijkskunde wordt vanaf groep 6 het onderdeel Topo apart aangeboden.

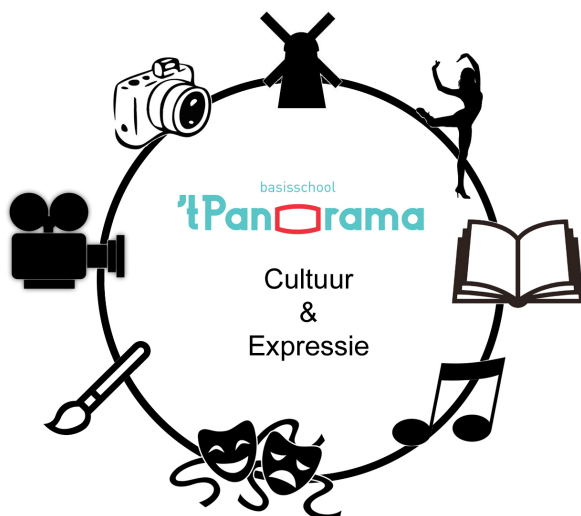
Ook geschiedenis wordt apart aangeboden vanuit onze methode Faqta.

Cultuur & Expressie

Onder Cultuur & Expressie verstaan wij drama, beeldende vormgeving, muziek, dans, fotografie & film, literatuur en erfgoed.

De school heeft een opgeleide cultuurcoördinator die vanuit een kernwerkgroep een structureel aanbod samenstelt door alle groepen heen. Leerlingen maken zo in cycli van 2 jaar met alles kennis d.m.v. sprekende activiteiten en voorstellingen. Het is bewust een breed aanbod om kinderen met veel verschillende dingen kennis te laten maken. Ook beogen we de kinderen oog voor kunst, cultuur, etc. te ontwikkelen en ervan te leren genieten.

De activiteiten worden gekoppeld aan het thematisch werken en/of andere elementen uit ons lesprogramma. Zo brengen we in het kader van verbindend leren (zie onder) de verschillende speerpunten uit ons onderwijs bij elkaar.

Los van de genoemde cycli verzorgt groep 8 ieder jaar een musical vlak voor de zomervakantie.

Verkeer

Om onze kinderen goed voor te bereiden op hun deelname aan het verkeer maken wij gebruik van de doorlopende leerlijn van Veilig Verkeer Nederland, die gericht is op het ontwikkelen van veilig verkeersgedrag van leerlingen in alle groepen van de basisschool. In het leerplan onderscheiden we vier domeinen, waarop we kinderen veilig verkeersgedrag aanleren: kennis, veiligheidsbewustzijn, vaardigheden en houding. We werken aan doelen voor elke rol in het verkeer: passagier, voetganger en fietser. De kinderen worden zo goed voorbereid op de rollen die zij de rest van hun leven innemen in het verkeer. In de groepen 3/4 wordt gebruik gemaakt van het verkeersboekje "Stap Vooruit", in de groepen 5/6 van het verkeersboekje "Op Voeten en Fietsen" en in de groepen 7/8 van de "Jeugd Verkeerskrant". Bij deze boekjes horen lessen, die digitaal aangeboden worden. Met de situatiemaker kun je eenvoudige verkeerssituaties opzoeken, creëren en behandelen. De les kan uitgebreid worden met de "kiezen maar" opdrachten. Opdrachten met een vakoverstijgende, ontwerpende of onderzoekende vraag. In groep 7 wordt het theoretische en het praktische verkeersexamen afgenomen en krijgen zij bij voldoende resultaat het verkeersdiploma uitgereikt.

De lessen zijn opgebouwd volgens het IGDI-model, namelijk:

1. Introductie: de les wordt gezamenlijk gestart met een prikkelend filmpje. Zo maken we via een vakoverstijgend onderwerp een bruggetje naar de lesinhoud.
2. Instructie: duidelijke leerdoelen per les met focus op de verkeersregels en -afspraken. Met de verlengde instructie-opdracht nemen we alle leerlingen op maat mee.
3. Verwerking: de opdrachten worden getoond op het digibord, met of zonder antwoorden. Kinderen maken de opdrachten digitaal (of in hun boekje).
4. Evaluatie: met de 'Kijk terug'-quiz testen we op een speelse manier wat de kinderen van de verkeersles hebben opgestoken.

4.3.6 Burgerschap

Leerlingenraad

De leerlingenraad bestaat uit kinderen van de groepen 6 t/m 8. Zij voeren campagne en worden door hun medeleerlingen gekozen. Zij bespreken wat speelt op school met de directeur en denken/doen mee met de schoolontwikkelingen.

Rondleidingen

Op 't Panorama geven leerlingen de rondleidingen voor nieuwe ouders en kinderen. Het is tenslotte hún school en ze kunnen er van alles over vertellen. Leuk voor de nieuwe ouders en leerlingen, die krijgen een waarheidsgetrouw beeld van de school. Maar ook onze leerlingen genieten en leren hiervan.

Mesdagcollege

Om de leerlingen van groep 8 kennis te laten maken met de gang van zaken op het voortgezet onderwijs, hebben we één week per jaar het Mesdagcollege. De leerlingen krijgen dan les in de vorm van het voortgezet onderwijs. Ieder uur een ander vak met een andere docent en we roosteren zelfs tussenuren in.

De lessen worden gegeven door gastdocenten die vertellen over hun expertise.

Goede doelen

Jaarlijks besteden wij aandacht aan drie goede doelen. Via de leerlingenraad kunnen de leerlingen hierover meedenken. Het gaat niet alleen om het door het ophalen van geld helpen van kinderen die het minder hebben, het gaat ook om bewustwording. Het geeft de leerlingen inzicht in wat er speelt buiten hun beleavingswereld en het geeft ze de mogelijkheid stil te staan bij dat zij het getroffen hebben; dat gezondheid, voedsel of onderwijs niet voor ieder kind vanzelfsprekend is.

Gesprekken met leerlingen

Debatteren, kringgesprekken en filosoferen komen in de verschillende groepen aan de orde tijdens de lessen van Faqta, geschiedenis of n.a.v. de actualiteit.

Ook worden er af en toe gastlessen door professionals of ouders gegeven, waarbij vaak ook inbreng van de leerlingen wordt gevraagd (bijv. n.a.v. de Slag om Arnhem).

4.3.7 Leren leren

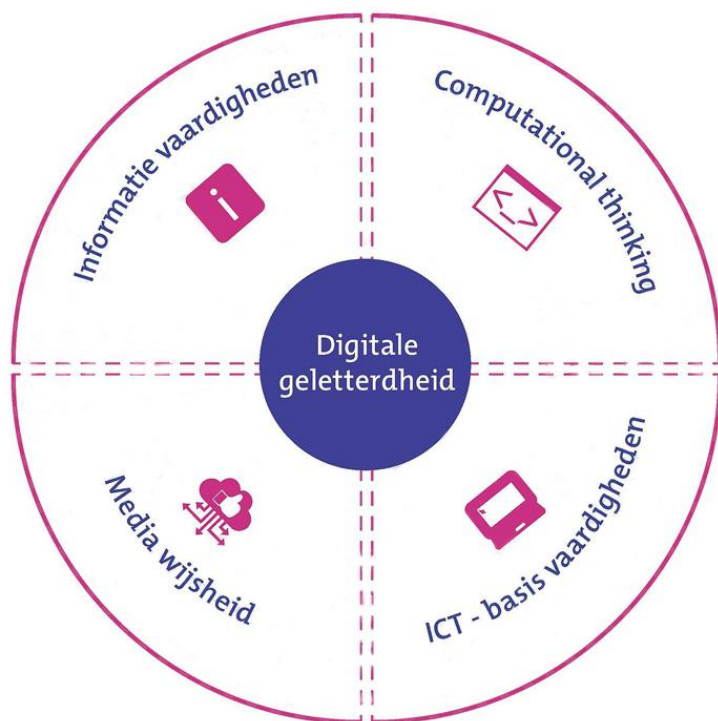
Het leren leren wordt op onze school niet specifiek apart aangeleerd, maar komt op verschillende momenten aan de orde:

- kinderen oefenen regelmatig in 2-tallen tafels, woordje, topo, enz. Hier wordt in de groep aandacht aan besteed: hoe pak je dit aan?, wie doet wat?, hoe controleer en help je elkaar?, enz.
- tijdens feedback is er ook aandacht voor het proces, niet alleen voor het resultaat
- als kinderen huiswerk meekrijgen naar huis, wordt eerst in de groep aandacht besteed aan hoe je dit kunt aanpakken
- Bij het maken van een werkstuk krijgen de leerlingen een "handleiding/stappenplan" mee, die vooraf wordt besproken
- in de groep wordt regelmatig aandacht geschonken aan het zelfstandig werken: wat doe je eerst, wat doe je als je klaar bent, enz.
- Tijdens het werken aan een thema wordt vaak in groepjes gewerkt. Ook hierbij wordt regelmatig gesproken over de verschillende rollen en hoe die in te vullen en te verdelen.
- ook wordt na afloop regelmatig geëvalueerd hoe de samenwerking of het zelfstandig werken is verlopen: wat ging goed, hoe paktten andere kinderen het aan en wat kun je de volgende keer beter anders doen?

4.3.8 ICT

ICT is een belangrijk onderdeel van onze samenleving en dus ook bij ons op school. Niet als doel, maar als middel om ons onderwijs goed vorm te geven en kinderen noodzakelijke ICT-vaardigheden mee te geven.

De leerlingen leren omgaan met de software en devices en in ons onderwijs krijgen de vier onderdelen van “digitale geletterdheid” uit de 21st century skills vorm:

4.4 Eigen aspecten van kwaliteit

Het is onze ambitie dat onze leerlingen onze school verlaten met minimaal :

- IF niveau voor lezen: 100 % van de leerlingen
- 2F niveau: 95% van de leerlingen
- IF niveau voor taalverzorging: 100% van de leerlingen
- 2F niveau: 90% van de leerlingen
- IF niveau voor rekenen: 100% van de leerlingen
- 1S niveau: 70% van de leerlingen

Wij werken de komende termijn nog aan het opstellen van ambities voor leren leren, zelfstandigheid en samenwerkingsvaardigheden. Dit gaan we op termijn ook doen voor de vakken/vakgebieden wij “het verschil” willen maken, waarin we willen excelleren.

4.5 Pedagogisch klimaat

Om te zorgen voor een positief pedagogisch klimaat, werken alle leerkrachten vanuit onze visie (zie hoofdstuk 3). Wij gebruiken hierbij verschillende methodes en methodieken als naslagwerk.

We starten het schooljaar schoolbreed met de “Gouden Weken”, om te zorgen voor positieve groepsvorming.

4.6 Sociale veiligheid en welbevinden

De sociale veiligheid en de sociaal emotionele ontwikkeling worden op alle scholen van Flores jaarlijks gemonitord en geëvalueerd, om tijdig te signaleren en te interveniëren indien nodig. De scholen gebruiken hiervoor zoveel mogelijk de Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) en Leerling SCOL, die in april 2017 is uitgebreid met de schalen Welbevinden en Sociale Veiligheid, omdat deze geïntegreerd kan worden in ons digitaal leerlingdossier (Esis B). De SCOL bevat naast een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie dus ook een monitor functie van de sociale veiligheid en welbevinden van in ieder geval de leerlingen uit de bovenbouw. De school voldoet daarmee aan haar zorgplicht. De onderwijsinspectie houdt toezicht of scholen de veiligheidsbeleving monitoren en (als de resultaten uit de monitoring daartoe aanleiding geven) of scholen maatregelen nemen tot verbetering.

Op 't Panorama zorgen we er met ons team gezamenlijk voor, dat de veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd.

We doen dit als volgt:

- de leerkrachten observeren wat er in de groep gebeurt en reageren op signalen, die vanuit de kinderen komen
- op het plein wordt tijdens het buitenspelen goed geobserveerd wat er gebeurt en hierop geacteerd
- onderlinge ruzies worden met alle betrokkenen in aanwezigheid van een leerkracht uitgesproken. Naar ieder kind wordt hierbij geluisterd
- 2x per jaar wordt Scol ingevuld door de leerkracht en gekeken of hier bijzondere scores uitkomen
- vanaf groep 6 vullen de kinderen zelf ook Scol in. Ook hierbij wordt gekeken naar de resultaten om te zien, of deze bevindingen kloppen bij het beeld van de leerkracht. De leerlingen kunnen bij het invullen van Scol ook aangeven, of ze nog een gesprek willen over hun welbevinden met de leerkracht of de vertrouwenspersoon (Ineke)
- 1x per jaar vullen de kinderen vanaf groep 5 een sociogram in en 1x per jaar ons eigen formulier, de "vriendschapscirkel". De kinderen t/m groep 4 vullen 2x per jaar alleen de "vriendschapscirkel" in
- Wij hebben als leidraad het protocol "grensoverschrijdend gedrag" geschreven. Hierin staan helder de stappen beschreven om gedrag die grenzen overgaan, eenduidig, in samenspraak met ouders, aan te pakken.

Op school is een anti-pestprotocol aanwezig. Deze is altijd op te vragen bij de directeur.

Op onze school zijn 2 vertrouwenspersonen aanwezig: Daphne van der Zwam en Ineke Menger. Zij zijn ook tevens coördinator sociale veiligheid.

- Wij zien een klacht als een gratis advies om het beter te doen. Vragen, opmerkingen en klachten helpen ons de kwaliteit van de organisatie en het onderwijs continu te verbeteren. Aarzel daarom niet om over problemen en mis(ver)standen in een vroeg stadium op de juiste plek te communiceren.
- Veruit de meeste zaken over de dagelijkse gang van zaken zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze kunnen worden afgehandeld. Zonodig kan de interne vertrouwenspersoon worden benaderd om het gesprek te helpen voeren. De interne vertrouwenspersoon helpt u verder in de lijn van onze klachtenprocedure. Zij onderzoeken ook of bemiddeling kan helpen om een oplossing te vinden, maar zal u als het nodig is doorverwijzen naar onze externe vertrouwenspersonen.

4.6.1 Eigen aspecten van kwaliteit sociale veiligheid en welbevinden

Vanuit de SCOL is duidelijk te zien, welke groepen een “prettig” onderling klimaat hebben en in welke groepen regelmatig problemen zijn. Ons streven is dat zowel bij welbevinden, als bij sociale veiligheid alle midden- en bovenbouw groepen tenminste de 75% norm halen.

De leerkrachten besteden regelmatig tijd en energie aan het welbevinden van de kinderen in de groep. Dit preventief, door gesprekken in de groep, maar ook n.a.v. incidenten binnen of buiten de groep. Afhankelijk van de aard van het incident, wordt na schooltijd contact opgenomen met ouders. Bij meerdere incidenten, gaat de leerkracht (met IBER) samen met ouders (soms ook met de leerling zelf) in gesprek. Zie de beschreven stappen in het protocol grensoverschrijdend gedrag. Hiernaast vullen ouders, medewerkers en kinderen regelmatig een tevredenheidsonderzoek in. De uitkomst van de onderzoeken bespreken wij altijd binnen het team, de MR en de leerlingenraad.

Hoofdstuk 5. Ondersteuning en extra ondersteuning

5.1 Passend onderwijs

Als school van Flores zijn wij aangesloten bij het samenwerkingsverband PassendWijs. Het is ons streven om ons onderwijs zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de grote diversiteit aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen. In deze paragraaf beschrijven we kort hoe we passend onderwijs realiseren. Om nauwkeurig te begrijpen op welke wijze we passend onderwijs realiseren verwijzen we graag naar ons zorgplan.

Passend onderwijs op 't Panorama

't Panorama biedt "passend onderwijs", dat wil zeggen dat ons onderwijsaanbod is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. De onderwijsbehoefte van de leerling en zijn ontwikkelings-perspectief zijn de centrale uitgangspunten van ons onderwijsaanbod. Wij bieden onderwijs dat leerlingen uitdaagt en dat uitgaat van hun mogelijkheden.

Wij formuleren ambitieuze, maar haalbare leerdoelen voor de leerlingen en monitoren periodiek de voortgang. Dit doen we niet alleen per leerling afzonderlijk maar ook op het niveau van de vakken binnen een jaargroep. De onderwijsbehoefte van een leerling bestaat daarbij uit een cognitieve behoefte (welke leerstof bieden we deze leerling aan) en een pedagogisch/didactische behoefte (hoe leert de leerling, bij welke aanpak heeft hij/zij baat, enz.).

We werken planmatig waarbij wij vooral de ontwikkelingslijn van de leerlingen volgen en ons onderwijsaanbod afstemmen op wat leerlingen nodig hebben. We maken gebruik van diverse methodes en materialen, die differentiatie mogelijk maken. Voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften beschikken wij over extra methoden en materialen. Waar nodig laten wij ons voor de ontwikkeling van leerlingen ondersteunen door externe expertise.

Binnen 't Panorama streven we naar een eenduidig werkwijze. Wij denken en handelen integraal (groepsoverstijgend) en stemmen ons onderwijsaanbod af op elkaar, zowel tussen gelijke, als tussen opeenvolgende jaargroepen. Incidenteel werken wij met individuele leerlingen groepsdoorbrekend. Uiteraard wordt er in dit ontwikkelingsproces regelmatig geëvalueerd, door de leerkracht en/ of de intern begeleider, om te bepalen of de leerlingen voldoende progressie maken.

Werken vanuit een ontwikkelingsperspectief

Voor het realiseren van passend onderwijs is een goede afstemming van het onderwijs op het ontwikkelingsperspectief en de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen cruciaal. De Inspectie definieert het ontwikkelingsperspectief als: "De inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde, langere periode". Het is gebaseerd op het verwachte uitstroomniveau van een leerling.

Werken vanuit een ontwikkelingsperspectief levert een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de opbrengstgerichtheid van het onderwijs (kwaliteitszorg), het doelgericht plannen van het onderwijs aan leerlingen, het maken van adequate keuzes in leerlijnen en onderwijsaanbod, een betere afstemming met ouders en leerling over wat de school wil bereiken en een goede overgang naar het voortgezet onderwijs.

De meeste leerlingen volgen het algemene ontwikkelingsperspectief van de jaargroep. Voor leerlingen die onder- of boven-presteren en met een eigen programma werken, stellen we een aangepast individueel ontwikkelingsperspectief op.

Wij volgen daarna of de leerling zich conform het ontwikkelingsperspectief ontwikkelt en we maken

naar aanleiding hiervan keuzes in het onderwijs- en leerstofaanbod. Wij streven ernaar dat de ontwikkeling van elke leerling optimaal gestimuleerd wordt.

Met het werken vanuit een ontwikkelingsperspectief willen we als school onderpresteren van leerlingen voorkomen en de mogelijkheden van de leerlingen optimaal benutten.

Werken met kindplannen

Naast een OPP voor individuele leerlingen met een eigen programma, stellen we kindplannen op voor alle leerlingen.

Daarmee stemmen we ons onderwijs zo goed mogelijk af op de (individuele) leerbehoeften van al onze leerlingen. Daarbij houden wij de zorgleerlingen zoveel mogelijk bij de groep. De leerkracht deelt de instructiemomenten in, in een verkorte instructie voor de groep die gemakkelijker leert, een algemene groepsinstructie voor de overige groep leerlingen en nog een verlengde instructie voor leerlingen die daarna nog meer tijd en aandacht nodig hebben (***, ** en * ster leerlingen).

Leerkrachten stemmen binnen de bouw het lesaanbod af en bespreken de ontwikkeling van leerlingen en lesstof waarbij de leerlijnen bepalend zijn voor het onderwijsaanbod. De kindplannen worden twee keer per jaar besproken met de intern begeleider tijdens vaststaande overlegondes en waar nodig tussendoor. Het kindplan is een levend document waarin analyses en afspraken staan beschreven. Dit kindplan wordt ook gebruikt bij oudergesprekken en als overdrachtsdocument naar de volgende groep.

Handelingsgericht werken

Bij het handelingsgericht werken wordt vanuit onderwijsbehoeften van de leerlingen de vraag gesteld wat zij nodig hebben om de geformuleerde onderwijsdoelen te realiseren. Wij streven daarbij naar een goede afstemming en optimale wisselwerking tussen de leerling, de groep, de leerkracht, de intern begeleider en de ouders.

Concreet betekent dit voor 't Panorama dat er standaard drie keer per jaar individuele gesprekken plaatsvinden tussen de groepsleerkrachten en de intern begeleider. Samen bespreken de leerkracht(en) en de intern begeleider de onderwijsontwikkelingen in de groep en van de leerlingen individueel. De effecten van het onderwijsaanbod (de extra ondersteuning) worden hierbij geëvalueerd en indien nodig wordt het onderwijsaanbod aangepast.

Ook vinden er minimaal drie keer per jaar gesprekken plaats tussen de leerkrachten en de ouders, waarbij wordt besproken, aan welke speciale onderwijsdoelen er wordt gewerkt en of deze zijn behaald. In de hogere groepen komen soms ook de leerlingen zelf mee. Verder worden op 't Panorama kindgesprekken gehouden, waarbij leerkracht en leerling samen bespreken wat goed gaat en welke doelen er kunnen worden gesteld.

Opbrengstgericht werken

Als een school systematisch en doelgericht werkt aan het maximaliseren van de prestaties van haar leerlingen, is er sprake van opbrengstgericht werken. Door doelen te stellen aan alle betrokkenen bij het onderwijsproces op onze school, door zicht te hebben op de leerresultaten van onze leerlingen en door planmatig en resultaatgericht te werken met groepsplannen, willen we zo hoog mogelijke opbrengsten bereiken voor al onze leerlingen. Onze school wil garant staan voor een goede kwaliteitszorg. We hebben dan ook systematisch aandacht voor het evalueren van de leerresultaten van de leerlingen gedurende de hele schoolperiode. Ook trekken we tijdig de juiste conclusies uit opbrengstenanalyses van de school. Regelmatig bespreken wij met het team ons onderwijs en stellen bij waar wenselijk.

Het volgen van de ontwikkeling van leerlingen op school en het vastleggen en analyseren van de opbrengsten, het oog hebben voor hun welzijn, is een voornamelijk taak van de leerkracht. De vorderingen van leerlingen worden permanent en systematisch gevolgd, voornamelijk op basis van toetsen en observaties. We hebben op onze school als digitaal leerlingvolgsysteem LOVS van CITO en Esis B; in de groepen 1/2 Kijk!. Hierin registreren we alle relevante gegevens van de leerlingen: adresgegevens, verslagen van oudergesprekken, absenties, toetsgegevens, onderzoeksresultaten, handelingsplannen, gespreksverslagen, onderwijskundige rapporten, enz.. Het LOVS zorgt ervoor dat ons eigen handelen als onderwijsteam steeds gericht kan zijn op het actuele niveau van de groep en van de individuele leerling. Hierdoor kunnen we onderwijsondersteuning op maat bieden. Daarnaast vormt het een bron van informatie over de kwaliteit van het onderwijs op schoolniveau.

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Van de leerkrachten verwachten wij dat zij over voldoende competenties en kennis beschikken om met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften om te gaan en hen te begeleiden. In ons school-ondersteuningsplan (SOP) staat beschreven welke expertise aanwezig is binnen het team van 't Panorama.

Alle teamleden zijn in staat om de risicofactoren die een leerling belemmeren in zijn/haar schoolontwikkeling te signaleren en op in te spelen. Waar nodig bevragen zij collega's of intern begeleiders tijdens collegiale consultaties. Met elkaar zoeken wij naar het juiste onderwijs dat past bij de onderwijsbehoefte.

Voor de meeste kinderen is het reguliere basisonderwijs de beste ontwikkelingsplek. Sommige kinderen hebben binnen dit onderwijs echter meer begeleiding nodig. We spreken dan van [extra ondersteuning](#). Om voor alle leerlingen passende zorg te realiseren, werken de [schoolbesturen](#) samen in het Samenwerkingsverband "PassendWijs". Via het samenwerkingsverband wordt de verbinding gelegd tussen zorg en onderwijs. Ook stemt het samenwerkingsverband af met voorschoolse voorzieningen en samenwerkingsverband voortgezet onderwijs om te zorgen voor een goede doorgaande lijn.

Waar mogelijk bieden we als school ambulante begeleiding aan of wordt externe hulp ingeroepen als onze eigen expertise niet langer toereikend is. Leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte worden besproken in ons externe zorgteam waarin expertise aanwezig is vanuit het samenwerkingsverband "PassendWijs". Ouders zijn hierbij aanwezig. Samen met leerkracht, ouder en expertisegroep (orthopedagoge, wijkcoach, schoolverpleegkundige en de intern begeleiders) bespreken wij welke zorg nodig is voor dit kind. Deze zorg kan bestaan uit extra begeleiding van de leerling (bijvoorbeeld door een 10-uurs-interventie), extra handen in de klas ten behoeve van deze leerling (vanuit de zorggelden van school), extra begeleiding van leerling en leerkracht (vanuit een arrangement) of een onderzoek (bijvoorbeeld een intelligentieonderzoek, een aandacht- en concentratieonderzoek of een onderzoek naar het welbevinden)

Zorgplicht

Sommige kinderen hebben meer specifieke ondersteuning nodig, dan we op 't Panorama kunnen bieden. Als dit zo is, zoeken wij in overleg met ouders naar een andere reguliere of speciale (basis)school. Samen met experts en ondersteuners van binnen en buiten de school wordt gezocht naar een school die beter aansluit op de onderwijsbehoeften van de betreffende leerling.

Het zorgen voor passend onderwijs voor ieder kind, heet zorgplicht. Zorgplicht is van toepassing op alle kinderen die zijn aangemeld op onze school. Dit geldt dus voor kinderen die al op school zitten, maar ook voor kinderen die alleen nog maar zijn aangemeld. Wat 't Panorama aan ondersteuning kan bieden staat beschreven in het *Schoolondersteuningsprofiel (SOP)* en is te vinden op onze website.

Impulsen

Soms zijn er kinderen met duidelijke behoeften op het gebied van taal/rekenen/lezen, gedrag of werkhouding, maar ze voldoen niet aan alle eisen om in aanmerking te komen voor een arrangement. Voor deze groep kinderen bieden wij impulsen aan. Een in de tijd afgebakende ondersteuning door een professionele Remedial Teacher (RT) met als doel door de extra aandacht in kennis/vaardigheid weer aan te sluiten bij de groepsgenoten.

Hoofdstuk 6. Onze school: organisatie

6.1 Samenwerking

Onze samenwerkingspartners:

<i>Binnen onze Stichting Flores</i>
Het bestuursbureau, de collega-scholen (specifiek regio Arnhem-Noord: de Arnhemse Montessorischool (AMS), Arnhemse Schoolvereniging (ASV), de Heijenoordschool, de Pieter Brueghelschool en de Jan Ligthartschool).
<i>Onderwijs-gerelateerd</i>
Stichting Partou, samenwerkingsverband Passend Wijs, Stichting PAS, Hogeschool Arnhem-Nijmegen (HAN), ROC A12, Rijn-IJssel college, Universiteit Nijmegen, CIOS, Arentheemcollege en vanuit ambulante begeleiding een aantal scholen/instellingen voor speciaal onderwijs.
<i>Onderwijs-ondersteunend</i>
De Gemeente Arnhem, leveranciers Reinders en Presikhaaf, CITO, fysiotherapeut, logopedist
<i>Vrijwillige ondersteuning</i>
"Onze" ouders en vrijwilligers (bij diverse schoolse activiteiten)

6.2 Ouderparticipatie

Ondanks de vele werkende ouders (met beperkte vrije tijd) is de ouderparticipatie/ouderbetrokkenheid op 't Panorama hoog.

Daar prijzen wij ons zeer gelukkig mee, want het maakt veel moois voor de leerlingen mogelijk.

Van ouders verwachten we op 't Panorama één ding: het goed vormgeven van het *educatief partnerschap*. Op een constructieve, gelijkwaardige manier gaan we samen voor het welzijn en de beste ontwikkeling (leerresultaten) van het kind.

Maar we hopen natuurlijk op een bredere betrokken inzet van ouders.

De ouderparticipatie op 't Panorama is op de twee niveaus ingericht. De formele geledingen zijn Medezeggenschapsraad (MR) en de Activiteitencommissie (AC). De taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in statuten en/of reglementen.

De informele participatie is op groepsniveau hoofdzakelijk uitvoerend: hulp en ondersteuning in de vorm van mediabieb-ouders, luizenouders, klassenouders, ouders die helpen bij excursies, etc..

Hoofdstuk 7. Personeelsbeleid

7.1 Gesprekkencyclus,professionalisering,scholingsplanin relatie tot onderwijskundig beleid

De kracht van 't Panorama zit in de bekwaamheid en de passie van haar medewerker. De wereld om ons heen verandert en wij ontwikkelen mee. Dit is een continu proces.

Teamontwikkeling

Als team is er in onze ontwikkeling altijd een hoofdthema. Afgelopen jaren was dit ons identiteitstraject, nu het werken in onze Professionele Leergemeenschap (PLG) en komend jaar staat ons lezen-/taal-/spellingonderwijs centraal. In de periode van dit schoolplan gaan we ook op deze wijze aandacht besteden aan onze didactische vaardigheden.

Onderliggend hieraan is een professionele cultuur met bijpassende communicatie.

Persoonlijke ontwikkeling

De basis van de persoonlijke ontwikkeling van iedere medewerker wordt gevormd door twee pijlers die ieder jaar terug komen:

- 1: Het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP)
- 2: Het Resultaat- & Ontwikkelingsgesprek (R&O-gesprek)

De gespreks- en ontwikkelcyclus is een instrument om de kwaliteiten en doelstellingen van medewerkers en de organisatie aan elkaar te verbinden. Er wordt gefocust op de groeimogelijkheden van de medewerker en deze krijgen een vertaling in het POP. Uitgangspunten zijn de kwaliteit van het onderwijs, de professionele houding en persoonlijkheidsgroei.

De medewerkers voeren zelf de regie en kunnen binnen een kader zelf aangeven wanneer ze hun R&O-gesprek willen voeren. Feedback ophalen bij collega's is een vast onderdeel van het proces.

De medewerkers van 't Panorama hebben een ruime mogelijkheid om ieder jaar opleidingen/ cursussen te volgen bij de academie van de stichting of bij andere aanbieders. Voorwaarde is dat het past in de koers van de school en/of de groeimogelijkheden die aan bod zijn gekomen in het R&O-gesprek of gericht is op de leerlingenzorg die onze school kan bieden met betrekking tot leerlingen met speciale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.

7.2 Formatiebeleid

Op grond van de CAO op het Primair Onderwijs (artikel 2.7) formuleert Flores het meerjarenformatiebeleid dat tenminste op de komende vier jaar betrekking heeft. Dit beleid wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld na instemming van de GMR. Hierin wordt de wijze van verdeling van de middelen weergegeven en de personele inzet per school. Jaarlijks wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd en het beleid bijgesteld waar nodig. Het schoolbeleid is een afgeleide van het overkoepelende stichtingsbeleid.

Op school streven we naar een formatie waarbinnen iedereen passie voor het onderwijs en de leerlingen heeft. We zoeken naar een balans tussen verscheidene fasen van vakvolwassenheid. Zo kunnen de ervaren collega's jonge veelbelovende leerkrachten helpen in hun opmars naar vakvolwassenheid en de jonge collega's nemen nieuwe ideeën, inspiratie en energie mee.

Het streven is altijd om de formatie zo effectief mogelijk in te zetten met het oog voor kwaliteit.

7.3 Taakbeleid

Taakbeleid is het realiseren van een optimale afstemming van het werk dat op school moet gebeuren en de kwaliteiten en de beschikbare tijd van het personeel, teneinde de organisatiedoelen van de school en de organisatie te realiseren. Taakbeleid is geen op zichzelf staand beleidsterrein. De kern van het taakbeleid is het creëren van condities op school dat optimaal wordt ingespeeld op de belastbaarheid van medewerkers, maar er ook rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van de individuele personeelsleden in relatie met de doelen die de organisatie stelt.

Op 't Panorama zijn wensen en kwaliteiten van medewerkers uitgangspunt de invulling van het taakbeleid (schooltaken). Naar aanleiding van de wensen maakt de directeur een eerste opzet. De nog openstaande taken worden binnen het team verdeeld. Het totaal wordt ter goedkeuring aan de PMR voorgelegd.

Het doel blijft jaarlijks om te zorgen dat alleen de direct-onderwijsgebonden taken bij de leerkrachten terecht komen. Overige taken (zoals bijv. het organiseren van vieringen) beleggen we bij een eventmanager.

7.4 Specialisten

In ons huidige SOP is een overzicht te vinden van onze specialisten.

De komende jaren doen leerkrachten uit het team opleidingen om zich te specialiseren. Zo verwachten we binnenkort een taal-, reken-, en begaafdheidsspecialist te hebben.

7.5 Samen opleiden - stagiaires

Onze school werkt samen met de Pabo van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. De hoofddoelstellingen van de samenwerking zijn de kwaliteitsverbetering van het opleiden en het professionaliseren van toekomstige leraren en zittend personeel binnen het PO en de lerarenopleiding. Naast het bieden van stageplaatsen, wordt er ook op andere manieren samengewerkt tussen school en opleiding. Het doen van onderzoek vanuit een gezamenlijk vastgestelde regionale innovatieagenda is een activiteit die binnen de duurzame samenwerking tussen Flores-scholen en de HAN Pabo is ondergebracht.

Wij zijn er niet alleen van overtuigd dat stagiaires bij ons veel kunnen leren, maar ook dat wij veel kunnen leren van stagiaires. Stagiaires vormen daarom een vaste waarde op 't Panorama.

Hoofdstuk 8. Kwaliteitszorg

8.1 Data verzamelen

8.1.1 Leerlingvolgsysteem

Alle scholen van Flores maken gebruik van Citotoetsen om leerwinst vast te stellen. Binnen Flores wordt gebruik gemaakt van het digitale omgeving Esis om het leerlingvolgsysteem vorm te geven.

Wij vinden het bepalen van de leerwinst het belangrijkste doel van het leerlingvolgsysteem, zowel op individueel niveau, als dat van de groep en schoolbreed. Cito meet de leerwinst op betrouwbare en inzichtelijke wijze en daarom is er een Arnhem-brede afspraak om de toetsen van Cito te gebruiken.

Naast de methode-onafhankelijke toetsen van Cito nemen we ook methodegebonden toetsen af. Deze toetsen geven inzicht in het beheersingsniveau. Dit betekent dat er met de methodegebonden toetsen wordt bekeken of de leerlingen de lesstof die ze net hebben geleerd, voldoende beheersen. In de Citotoetsen komen ook opgaven voor die makkelijker of moeilijker zijn dan de lesstof. De methodegebonden toetsen sluiten dus direct aan op de lesstof, terwijl dat bij de Citotoetsen minder het geval is.

8.1.2 Centrale eindtoets (CET)

Alle scholen in Arnhem nemen de Centrale Eindtoets af. De Centrale Eindtoets bestaat uit twee verplichte onderdelen: Nederlandse taal en rekenen. Daarnaast nemen wij op 't Panorama het facultatieve onderdeel wereldoriëntatie af. De Centrale Eindtoets toetst de inhoud van de taaldomeinen lezen en taalverzorging en van alle rekendomeinen binnen de referentieniveaus. In Arnhem worden de eindopbrengsten van alle scholen gemonitord door de stichting PAS. In de Arnhemse Monitor Primair Onderwijs (AMPO) staan de eindopbrengsten van de Arnhemse basisscholen centraal aan de hand van de gegevens van de Centrale Eindtoets.

8.1.3 Het jonge kind

Voor de groepen 1 en 2 wordt het leerlingvolgsysteem KIJK! gebruikt. Na 3 maanden onderwijs is het eerst invulmoment waar de leerlijnen per kind worden ingevuld. Dit is de basis voor ons ouderoverleg en het handelen. Twee keer per jaar worden de gegevens per leerling ingevuld.

De kleuters maken de CITO-toets taal voor kleuters en rekenen voor kleuters. De analyse van de gegevens is de basis voor onze interventies.

In groep 2 starten wij met het eerst meetmoment van het dyslexieprotocol. Wij geven extra hulp bij zorgsignalen.

Wat betreft de sociaal emotionele ontwikkeling vullen we naast de leerlijnen van KIJK! ook vanaf groep 1 SCOL in.

Naast de leerlijnen van Kijk! maken wij gebruik van het beredeneerd aanbod van KIJK. Hierin stellen wij ontwikkeldoelen per periode, passend bij de thema's. Na evaluatie stellen wij dit bij voor de volgende periode.

Drie keer per jaar bespreken wij de kinderen met de intern begeleider en maken wij regelmatig gebruik van elkaars expertise en kijk op de leerling.

8.1.4 Volgen van sociale en maatschappelijke competenties

In het leerlingdossier verzamelen wij naast informatie over leren en leerwinst voor de cognitieve vakken, ook informatie over de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. We gebruiken hiervoor de SCOL en Leerling SCOL. Deze is enkele jaren geleden uitgebreid met de schalen Welbevinden en Sociale Veiligheid, omdat deze geïntegreerd kan worden in het digitaal leerlingdossier (Esis B). De SCOL bevat naast een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie en daarmee ook een monitor-functie van de sociale veiligheid en welbevinden van in ieder geval de leerlingen uit de bovenbouw. Eén keer in de twee jaar nemen we een leerlingtevredenheidspeiling af. Daarin is sociale veiligheid en welbevinden geïntegreerd.

8.1.5 Overige manieren om ontwikkeling te volgen

In iedere klas zit in de klassenmap een datamuur. Op dit formulier staat aangegeven hoe leerlingen per vakgebied zijn ingedeeld in instructiegroepen (*, ** en *** of eigen ontwikkelingslijn).

De leerkracht observeert de kinderen in de klas. Bijzonderheden worden genoteerd in het Kindplan en eventueel met ouders besproken.

Twee keer per jaar gaat er een rapportage mee naar ouders. Daarnaast worden tenminste 3 oudergesprekken per leerling ingepland. Bij de meeste leerlingen is dit vaker het geval, al naar gelang de voortgang/behoefte. Oudergesprekken vinden plaats op verzoek van leerkracht of ouders.

8.1.6 Teverdenheidspeilingen

De tevredenheidspeilingen zijn een belangrijke informatiebron om na te gaan hoe effectief ons onderwijs is. Een analyse van de tevredenheid van leerlingen of ouders kan een goed startpunt zijn voor het bepalen van verbeterpunten voor onderwijskwaliteit en ook een evaluatiemoment voor reeds in gang gezette verbeteringen n.a.v. de vorige peiling. Daarnaast is het vanaf schooljaar 2015-2016 door de wet "Zorgplicht veiligheid op school", voor scholen verplicht om elk jaar de sociale veiligheid op school te onderzoeken onder een representatief deel van de leerlingen. Wij monitoren door middel van de tevredenheidspeiling onder leerlingen.

8.2 Data duiden, doelen formuleren en doen

8.2.1 Diepteanalyse

Tweemaal per jaar worden de opbrengsten van de Cito-toetsen door de IB'ers geanalyseerd op school- en groepsniveau en dit wordt besproken in het team. In deze zelfanalyse zijn specifieke schooldoelen geformuleerd. D.m.v. een presentatie aan het team bespreken we de resultaten van de school, de bouw en de leerjaren. Wij zoeken gezamenlijk verklaringen en stellen aanpak bij waar nodig. Wanneer er een specifiek onderdeel lager uitvalt plegen wij een extra interventie. Ons doel blijft het verhogen van de resultaten en bijstellen van onze ambities.

8.2.2 Analyse Centrale Eindtoets (CET)

Wij maken als school sinds 2017-2018 eens per jaar een CET analyse. Wij beschrijven per onderdeel hoe onze leerlingen scoren, proberen resultaten te verklaren en geven eventuele acties weer. Als bepaalde onderdelen laag zijn uitgevallen, passen wij ons onderwijs hierop aan. Doel van zowel de diepteanalyse als de CET analyse is dat we nog eens kritisch kijken naar ons onderwijs.

8.2.3 Methodegebonden toetsen

Naast de methode onafhankelijke Cito-toetsen maken we gebruik van methodegebonden toetsen om de ontwikkeling van kinderen te volgen. Methodeonafhankelijke toetsen gebruiken we om vaardigheidsgroei vast te stellen. Methodetoetsen helpen leerkrachten om te bepalen aan welke cruciale leerdoelen er met kinderen gewerkt moet worden.

Methodes die wij momenteel gebruiken zijn: Nieuwsbegrip (Begrijpend lezen), Veilig Leren Lezen (aanvankelijk lezen), Staal (taal en spelling), Blitz (studievaardigheden). Voor rekenen en wiskunde gebruiken we vanaf het schooljaar 2019-2020 de nieuwe (digitale) methode WIG5.

8.2.4 Schoolbespreking

N.a.v. de diepteanalyse worden de schoolopbrengsten twee keer per jaar besproken met het team. We trekken conclusies en stemmen zo nodig verbeteracties af. De verbeteracties worden verder per bouw uitgewerkt en ingezet.

Op 't Panorama wordt de zorg geregeld door twee Intern Begeleiders, één IB voor de Kleuter- en Onderbouw en één IB voor de Midden- en Bovenbouw. Samen met de directeur vormen zij het Interne Zorgteam. Tijdens hun bijeenkomsten wordt de zorg op school besproken, zowel de zorg om leerkrachten als om leerlingen

In het Interne Zorgteam worden ook besluiten genomen over welke leerlingen in aanmerking komen voor een impuls, bouwverlengen (doubleren) of versnellen (klas overslaan). Vanzelfsprekend is hier een heel traject aan vooraf gegaan met leerkracht en ouders

8.2.5 Groepsbesprekingen

Drie keer per jaar zijn er groepsbesprekingen. De resultaten van de groep worden met de leerkrachten en de IBer besproken. Het didactisch en pedagogisch handelen staat centraal.

Naast de zorg in de groep bespreekt de groepsleerkracht individuele zorgleerlingen met de intern begeleider.

Zorgleerlingen kunnen zijn:

- Leerlingen die op grond van observatie van de leerkracht opvallen in de groep (bijv. door gedrag) en extra zorg en aandacht van de leerkracht nodig hebben
- Leerlingen die op grond van hun CITO-toetsen opvallen (IV en V scores, maar ook een daling van een I naar een III-score).
- Leerlingen die in het groepsplan als *ster of *** ster leerlingen zijn ingedeeld
- Leerlingen die een individuele leerlijn hebben
- Leerlingen die een 10 ursinterventie of arrangement hebben. Deze laatste groep leerlingen wordt echter ook uitgebreid besproken tijdens overlegmomenten met de Ondersteuner van PassendWijs, waar de IBer gewoonlijk ook bij aanwezig is

Voor een groeps/ leerlingbespreking bezoekt de IBer de groep. Het verslag hiervan wordt vastgelegd in een document.

Tijdens de groepsbespreking bespreken de intern begeleider en de leerkracht de gesignaleerde problematiek, de resultaten van het leerlingvolgsysteem en de evaluatie van de handelingsplannen. Eventuele problemen bij het maken, het uitvoeren en/of het evalueren van HP kunnen hier tevens besproken worden.

Eventueel kan de intern begeleider een kind, groep of leerkracht observeren om het gesignaleerde probleem te verhelderen of nader onderzoek doen.

Verdere stappen kunnen zijn:

- Extra ondersteuning binnen de groep door de eigen leerkracht
- Werken met verkorting van de reguliere lesstof en verrijking en/ of verbreding van de stof.
- Extra ondersteuning buiten de groep door stagiaire
- Extra ondersteuning buiten de groep door rt-er buiten de school (bijv. dyslexiebegeleiding)
- Advies of extra ondersteuning aanvragen in het interne of externe ZT (RT, 10 ureninterventie, arrangement)

8.2.6 Beredeneerd aanbod

Op 't Panorama werken we met kindplannen. In deze kindplannen staat alle informatie beschreven die de leerkracht nodig heeft om met het kind te kunnen werken. Het kindplan wordt ieder half jaar bijgesteld.

De leerlingen worden tijdens de instructie ingedeeld in 3 niveaugroepen (*, **, ***). Dit wil zeggen, dat alle kinderen dezelfde basisstof krijgen aangeboden, maar de hoeveelheid en wijze van instructie verschilt (convergente differentiatie). De indeling is per vakgebied aangegeven op een datamuur die in de klassenmap zit. De indeling wordt gemaakt op grond van toets- en observatiegegevens van de leerkracht en kan tussendoor gewijzigd worden (van * naar **, bijvoorbeeld).

Omdat we met combinatiegroepen werken, zijn de instructiegroepen niet erg groot (15-18 kinderen, verdeeld over 3 niveaus). De instructie is geënt op het expliciete directe instructie model, waarbij de ***kinderen zo snel mogelijk zelfstandig aan het werk gaan. Hoe snel is ervan afhankelijk of de stof nieuw is of al enigszins bekend (in midden- en bovenbouw krijgen ***kinderen vaak zelf de keuze hoe lang ze de basisinstructie volgen).

De **basisgroep en *verlengde instructiegroep krijgen vervolgens de basisinstructie, waarbij bij begeleidde inoefening regelmatig gebruik wordt gemaakt van wisbordjes.

Als de **basisgroep vervolgens zelfstandig aan het werk gaat, gaat de leerkracht nog met de * verlengde instructiegroep aan het werk. De verlengde instructie kan bestaan uit: herhaling van de basisstof, herhaling van een vorig onderdeel dat nog veel moeite kost of het samen werken aan de opgaven die de andere kinderen zelfstandig maken.

We werken in de groepen 3 t/m 8 met behulp van methoden. Toch vinden we het ook belangrijk om op sommige momenten af te wijken, omdat leerlijnen niet altijd logisch verlopen. Hier proberen we kritisch naar te kijken. We hebben een werkgroep die zich bezighoudt met leerlijnen.

Ons doel is om samen te komen tot 'onderwijs op maat' voor iedere leerling. De zorgstructuur binnen de school kent verschillende niveaus:

- *Zorg op groepsniveau.* De leerkrachten streven adaptief onderwijs na. Dit betekent dat het onderwijs zoveel mogelijk afgestemd is op de verschillen tussen leerlingen en op hun specifieke onderwijsbehoeften. Informatie hiervoor haalt de leerkracht uit de kindplannen en warme overdracht van de vorige groep, observaties, gesprekken met ouders en met de leerling zelf. De ontwikkelbehoeften en de bijbehorende aanpak van de leerling wordt beschreven in het kindplan. Per vakonderdeel staat beschreven op welk niveau het kind staat ingedeeld.
- *Zorg op schoolniveau door interne deskundigen.* Wanneer de zorg op groepsniveau niet toereikend blijkt, neemt de leerkracht contact op met de intern begeleider en wordt er samen onderzoek gedaan. Dit kan in een gesprek en/of door observatie door de IB'er. Samen en met ouders stemmen we af over eventueel te nemen vervolgstappen.
 - Dit kan zijn:
 - We zetten een stagiaire of extra ondersteuner in die met groepjes kinderen werkt op een bepaald onderdeel

- We zetten uit onze eigen zorggelden extra ondersteuning in door een RT'er. Dit noemen we een impuls. Deze begeleiding wordt ingezet voor een half jaar.
- *Inschakeling externe deskundigen.* Wanneer de begeleiding binnen het onderwijs niet leidt tot de gewenste resultaten legt de school samen met de ouders een hulpvraag neer bij externe instanties.
Dit kan zijn:
 - IB'er meldt de leerling aan voor bespreking in ons externe ZT, waarin een orthopedagoge (school contactpersoon) zit, een schoolverpleegkundige en een wijkcoach. Uit het ZT kan een advies volgen voor observatie, verder onderzoek, een aanvraag voor een 10 ureninterventie of een arrangement. Ook kan worden doorverwezen naar een huisarts of een specialist of kan er worden besloten tot een observatie of een onderzoek. Dit onderzoek kan worden gedaan vanuit PassendWijs. Ook kan worden besloten tot een aanvraag van extra begeleiding vanuit PassendWijs of een arrangement.
 - Ouders kunnen zelf initiatieven nemen voor hulp bij externe instanties.
 - Momenteel maken we binnen school ook gebruik van de expertise van Kentalis (voor taal/spraakproblemen) en begeleiders vanuit cluster 2 voor 2 slechtziende kinderen (vanuit Bartiméus en Visio).
- Verwijzing (speciaal) (basis)onderwijs. Als de zorg die wij kunnen bieden ontoereikend blijkt te zijn, is een doorverwijzing mogelijk naar bijv. S(B)O. Hierbij volgen wij het stappenplan van PassendWijs.

- De

(Hoog-/meer)begaafde kinderen op 't Panorama

(Hoog-/meer)begaafde leerlingen zijn bij ons op school de kinderen die meer uitdaging nodig hebben om voldoende tot leren te komen, omdat ze de basisstof sneller oppikken. Deze leerlingen werken volgens de ***ster aanpak. Naast compacting (verkorting van hun gewone werk) en verrijking (pluswerk in de klas: Rekentijgers, reken- en taal-pluswerkboek, Pittige Plus Torens, e.d.) hebben deze leerlingen ook behoefte aan omgang met ontwikkelingsgelijken. Het is voor deze groep leerlingen belangrijk om regelmatig in een groep samen te werken met kinderen die op hetzelfde denkniveau zitten.

Voor kinderen van de groepen 5 t/m 7 realiseerden we dit de afgelopen jaren bij de Ontdekkingsreizigers. Zij werkten onder begeleiding van vrijwilligers en kwamen eens per week een uur bij elkaar. Los van de inhoud is er tijdens de lessen o.a. aandacht voor eigen inbreng van de kinderen, het stellen van open vragen, het stellen van eisen, het aanlopen tegen grenzen, het doorzetten en het aanspreken van leerlingen op een hoog verbaal niveau.

Vanaf het schooljaar 2019-2020 gebruiken voor thematisch werken de methode Faqta. Hiertoe behoort ook het onderdeel Talen, dat zeer geschikt is als extra uitdaging voor (hoog-/meer)begaafde kinderen.

(Hoog-/meer)begaafde leerlingen van groep 8 gaan voor extra lessen naar verschillende middelbare scholen in de omgeving (Stedelijk Gym, Arentheem, Rhedens, Doorenweerd). De intensiteit van deze lessen is per middelbare school verschillend en varieert van zes keer tot het hele schooljaar en is meestal een dagdeel per week.

8.3 Interne audit

Alle scholen van Flores nemen deel aan interne audits. Het belangrijkste doel van de audits is: leren van elkaar. De interne audits dienen naast 'leren van elkaar' nog een belangrijk doel, namelijk als bruikbaar instrument in de kwaliteitszorgcyclus en meer specifiek om voortgang van verbeterprocessen te meten. De doelen die beoogd worden met het houden van interne audits zijn:

- Het schoolteam kan zich een beeld vormen van de ontwikkelingsfase waarin het zich bevindt.
- De schoolleider kan zijn/ haar eigen bevindingen over de voortgang van de kwaliteitsontwikkeling en ook de effecte van interventies toetsen.
- Op basis van de bovengenoemde punten kan een 'maatje' gevormd worden met een andere school om te komen tot leren van elkaar.
- De schoolleider en het bestuur kunnen gezamenlijk het kwaliteitsbeleid evalueren en zonodig doelstellingen wijzigen en verantwoording afleggen.
- Scholen kunnen op onderwerp geclusterd worden om gezamenlijk te professionaliseren op dat onderwerp, waarbij de nadruk ligt op leren van elkaar tussen de leerkrachten.
- Het management, en in afgeleide zin het bestuur, kunnen verantwoording afleggen over het gevoerde kwaliteitsbeleid.

Tijdens de audit onderzoekt het auditteam in hoeverre de beoordelingscriteria (het referentiekader van Flores), de schooldocumenten en het handelen van het personeel met elkaar verbonden zijn en wat de sterke- en verbeterpunten hierin zijn. Zij doen dit door klasbezoeken af te leggen en gesprekken te voeren met betrokkenen. Tussentijds stemmen de auditoren hun bevinden met elkaar af om zo te komen tot verdiepvragen en uiteindelijk tot een eenduidige beeld. De terugkoppeling vindt plaats in een eindgesprek met de schoolleiding en bij voorkeur het hele team. De bevindingen van het auditteam en de reactie van de school worden vervolgens vastgelegd in een auditverslag. Terechte ontwikkelpunten die uit de audit naar voren komen worden verwerkt in het meerjarenplan (zie bijlage).

8.4 MARAP

Eens per half jaar vindt een gesprek rondom de managementrapportage (MARAP) plaats tussen de directeur van onze school en een lid van het College van Bestuur. In de managementrapportage legt de schooldirecteur verantwoording af over een aantal vooraf gedefinieerde indicatoren ten aanzien van hun school. In de Marap wordt besproken of indicatoren op orde zijn, eventueel worden bepaalde indicatoren nader uitgelicht en afspraken gemaakt over acties en wordt er gesproken onderwijskundig leiderschap in relatie tot de ontwikkeling van de school.

Indicatoren:

- Het onderwijs (eindopbrengsten)
- Basis op orde: check van beschikbaarheid verplichte documenten op Vensters PO, schooldossier van de Inspectie van het onderwijs en website van de school.
- De ontwikkeling van het leerlingaantal in relatie tot de wijk
- Het personeelsbeleid
- Het ziekteverzuim
- De financiën
- De communicatie o.a.
Hoe verloopt de communicatie met leerlingen (leerlingenraad)?
Hoe verloopt de communicatie met ouders?
Is instemming van de MR gevraagd en ontvangen op jaarplan en formatie?
Zijn er klachten bekend bij de klachtenbemiddelingscommissie?

8.5 Evaluatie

Flores verwacht van al haar scholen (onafhankelijk van onderwijsconcept en identiteit) dat zij ten minste jaarlijks, liefst twee keer per jaar evalueren. Aan het eind van het schooljaar schrijven we een schoolzelfevaluatie. Deze zelfevaluatie bestaat tenminste uit:

- Het jaarverslag dit is een de evaluatie van het jaarplan met aanvullende informatie betreft:
 - Sociale veiligheid en welbevinden
 - Burgerschap
 - Tevredenheidspeilingen
 - Onderwijsleerproces
 - Extra ondersteuning
 - Personeelsbeleid
 - Lesuren verantwoording
- Diepte-analyse van de tussenopbrengsten. Wij hanteren voor het analyseren van de tussenopbrengsten van de toetsen uit het leerlingvolgsysteem de diepte- analyse van Cito. We maken hierbij dwarsdoorsneden per vakgebied, kijken naar de vaardigheidsgroei per leerjaar en ten slotte naar de vaardigheidsgroei per leerling. Dit analyseren we per vakonderdeel TvKL, RvKL, DMT, RW, BL, SP en STV. We hanteren hierbij bij verschillende onderdelen "Panorama-normen", schoolspecifieke normen die zwaarder zijn dan de normering van Cito.
- Analyse CET/IEP

Op basis van de jaarevaluatie kan het meerjarenplan en het jaarplan worden bijgesteld.

8.6 Kwaliteitscultuur

Het streven naar kwaliteit is geen papieren werkelijkheid, maar zit ook verankerd in de mensen, in de professionele cultuur. Een cultuur van "samen elke dag een beetje beter".

De jaren in aanloop naar dit schoolplan hebben wij dit gedaan met samenwerkingsvormen LeerKracht en Kernwerkgroepen. Beide vormen geven het team eigenaarschap over de de veranderingen die nodig zijn om het onderwijs samen elke dag een beetje beter te maken. De leerkrachten dragen de verantwoordelijkheid voor de schooldoelen en verbetering van de onderwijskwaliteit. De methode biedt een manier waarop dit gestructureerd aangepakt kan worden.

Vanaf schooljaar 2019-2020 doen we dit als Professionele Leergemeenschap (PLG) in 3 leerteams. Vanuit onderzoek en de opbrengsten van wetenschappelijk onderzoek gaan we werken aan problemen die we tegenkomen, maken we lesvoorbereidingen en werken we aan de verdere ontwikkeling van ons onderwijs.

Alle leerkrachten maken deel uit van een leerteam en dragen bij aan de schoolontwikkeling.

Hoofdstuk 9. Financiën

9.1 Ouderbijdrage en sponsoring

Ouderbijdrage

De activiteiten van de activiteitencommissie (AC) worden betaald uit de jaarlijkse vrijwillige ouderbijdrage van € 40,- per kind (2019-2020). Naast de ouderbijdrage wordt er in groep 8 een extra bedrag gevraagd voor het schoolkamp. Rond de herfstvakantie stuurt de penningmeester van de AC een brief naar alle ouders. De AC vindt het belangrijk dat de ouders weten waar de bijdrage aan wordt uitgegeven en legt hierover verantwoording af.

Hoofdstuk 10. Onze doelstellingen voor 2019-2024

Iedere schoolplanperiode formuleren wij onze ambitie en vertalen deze naar concrete doelen. Deze doelen plannen we in deze periode van vijf jaar, waarbij we rekening houden met de urgentie en de belasting voor het team. De doelen vertalen we naar jaarlijkse schoolplannen. De voortgang monitoren wij cyclisch in ons kwaliteitsdocument.

Domeinen

Op 't Panorama maken we onderscheid in de volgende domeinen:

- Onderwijs
- Zorg & Leeropbrengsten
- Profilering
- Huisvesting (incl. inrichting)
- Financiën
- Koers
- Teamontwikkeling
- ICT

De afgelopen periode hadden we op alle domeinen doelen gesteld. Dit had ook te maken met de achterstanden die waren ontstaan door de wisselingen in directie. Hieronder eerst de domeinen waar we de komende jaren geen doelstellingen voor formuleren, met een toelichting:

- *Koers*: het ontwikkelen van een nieuwe missie/visie en koers was iets dat uitermate belangrijk was. Nu dit is gebeurd, komt de vertaling meer bij het domein *Teamontwikkeling*
- *Financiën*: vijf jaar geleden kwamen we uit financieel zwaar weer. De basis moest op orde gebracht worden. Nu dit is gebeurd, blijft enkel de logisch doelstelling overeind om financieel gezond te blijven met een jaarlijks positief resultaat
- *Profilering*: Ook hierin zijn grote stappen gezet de afgelopen jaren, zowel qua uitstraling van de school, als het neerzetten van een "goede" naam. Wij zetten de ingeslagen weg voort, maar vinden het niet nodig om hierop specifieke doelstellingen te formuleren voor de komende 5 jaar.
- *ICT*: een mooi product van de afgelopen jaren is onze ICT-visie. Het vormgeven hiervan doen we binnen het domein onderwijs.

Dit betekent dat we ons de komende jaren kunnen richten op de kern, waar het echt om draait: de verdere ontwikkeling van ons onderwijs.

Doelstellingen

Bij de start van onze vorige periode hadden we veel te doen, wat zich vertaalde in 37 doelstellingen. Wij hebben veel gerealiseerd, maar de hoeveelheid bleek op sommige vlakken ambitieus. Maar omdat we er wel een stevige basis mee hebben neergezet, kunnen we ons richten op de kern en onszelf 10 inhoudelijke doelen stellen voor 2019-2024.

Domeinverantwoordelijken

De doelstellingen worden cyclisch gemonitord in ons PDCA-kwaliteitsdocument. Voor het domein *onderwijs* is primair de Specialist Onderwijsontwikkeling (SOO) verantwoordelijk, voor het *Zorg & leeropbrengsten* de Intern begeleiders. De directeur is verantwoordelijk voor alle overige domeinen en natuurlijk is hij eindverantwoordelijk.

Werkdruk en werkplezier

Wij prijzen ons gelukkig met een enorme passie voor onderwijs en onze leerlingen in ons team. Dit stelt ons in staat goed en aantrekkelijk onderwijs neer te zetten en te blijven ontwikkelen. Ervaring leert echter dat dit kan stagneren als de ervaring van werkdruk oploopt. Bij al onze doelen en inspanningen, zullen we daar zoeken naar balans. Balans tussen het streven naar het beste en gezonde werkdruk. Werkplezier is een basis voor alles wat we willen bereiken.

Teamontwikkeling

Wij hebben grote stappen gezet de afgelopen jaren in het kader van de teamontwikkeling. Hier borduren we de komende vijf jaar op voort.

Onderwijsontwikkeling in PLG-leerteams

Onze volgende belangrijke stap past niet alleen in onze ontwikkeling, maar het is ook een speerpunt in het strategisch beleidsplan van onze stichting. Wij werken vanaf schooljaar 2019-2020 als PLG en volgens de bijbehorende methodiek.

Doel 1

Onze onderwijsontwikkeling wordt gestructureerd vormgegeven binnen onze PLG in leerteams

Vanuit een wetenschappelijke basis verbeteren wij zo gestructureerd ons onderwijs.

Leren/ontwikkelen van en met elkaar

In de lijn van Leerkracht (intercollegiale consultatie) ons identiteitstraject (coachingsestaffettes) en het werken in leerteams (lesson studies) krijgt het van en met elkaar leren door elkaar te bezoeken hernieuwde aandacht. Zo groeien wij samen!

Doel 2

Intercollegiale consultatie/lesson study is een vast onderdeel van de onderwijsontwikkeling en de persoonlijke groei van medewerkers

Ontwikkeling didactisch vaardigheden

In aanloop naar het werken in een PLG hebben wij kennis opgedaan over wat, wetenschappelijk bewezen, didactisch echt/goed werkt. Wij hebben de ambitie om als school aan te sluiten bij de (leer)behoeften van onze leerlingen en goede instructie is daarin essentieel. Vandaar dat dit een van onze speerpunten wordt.

Doel 3

De leerkrachten geven les volgens de tien didactische instructieprincipes van Barak Rosenshine

Onderwijs

De komende jaren gaan we in ieder geval twee nieuwe methodes kiezen en implementeren:

- rekenmethode
- methode wereldoriëntatie (thematisch werken)

Wij zullen de keuze maken vanuit onze nieuwe visie en in het jaarplan en de jaarplanning zullen we bewust ruimte maken voor een succesvolle implementatie.

De afgelopen jaren hebben we een mooi Cultuur & Expressie programma neergezet. de komende jaren zullen wij dit nog verder verfijnen.

Leerlingen eigenaar eigen leerproces

Al langer hebben wij de ambitie en zijn wij bezig om leerlingen meer eigenaar van hun eigen leerproces te maken. Onze ambitie is om dat de komende jaren concreet vorm te geven:

Hier hebben wij de afgelopen jaren al de eerste stappen in gezet. We willen dit echter nu gaan doen in een eenduidige, beschreven structuur, afgestemd op de ontwikkelfase van de leerlingen

Doel 4

De leerlingen zijn eigenaar van hun eigen leerproces en we hebben duidelijk beschreven wat dat inhoudt in welke leeftijdsfase

Werken vanuit leerlijnen

Kennis over en werken vanuit leerlijnen geeft ons regie. Regie om onze werkdrukbeleving te beïnvloeden, om onze lessen te verrijken, om aandacht te geven waar het nodig is en in z'n geheel ons lesaanbod efficiënt in te richten.

Doel 5

Iedere leerkracht kent en werkt vanuit de leerlijnen.

Aandacht voor andere culturen en geloofsovertuigingen

Wij zijn geen school met een grote diversiteit aan culturen en geloofsovertuigingen. Vanuit onze maatschappelijke opdracht vinden wij het daarom extra belangrijk dat wij leerlingen hier meer inzicht over geven. Daar komt bij dat de diversiteit wel langzaam groeit, en we willen ook recht doen aan onze leerlingen met een andere achtergrond.

Doel 6

Wij ontwikkelen en implementeren een leerlijn voor de wereldgodsdiensten/levensbeschouwing

ICT

ICT is een vast onderdeel in onze maatschappij en daarom hebben wij ook beschreven wat wij kinderen mee willen geven op dit vlak. Dit hebben wij verwoord in onze ICT-visie. De komende jaren gaan wij dit ook vorm geven in ons onderwijs.

Doel 7

ICT krijgt vorm in ons onderwijs zoals beschreven in onze ICT-visie

Zorg & Leeropbrengsten

Doel 8

Alle kernprocessen op 't Panorama zijn beschreven in kwaliteitskaarten en/of het zorghandboek

Wij blijven ontwikkelen en vooral bij de komst van nieuwe collega's is de noodzaak gebleken beter vast te leggen, te borgen. Wij leggen daarom al onze kernprocessen vast in kwaliteitskaarten en/of het zorghandboek.

Doel 9

Dat al onze leerlingen 1F-niveau behalen vinden we vanzelfsprekend, maar wij stellen ook hoge ambities qua streefniveaus. Op basis van de uitstroompercentages van de afgelopen jaren is ons doel:

	1F	2F / 1S
Lezen	100%	95%
Taalverzorging	100%	90%
Rekenen	100%	75%

Huisvesting

De afgelopen jaren hebben we ernaar gestreefd om een omgeving te creëren, waarin kinderen optimaal kunnen leren en ontwikkelen. Dat wat we inmiddels hebben neergezet, blijven we bewaken en waar nodig aanpassen aan behoeften. We hebben echter nog één stap te zetten, namelijk passend meubilair in alle groepen.

Doel 10

Al het meubilair is vernieuwd en de klasinrichting sluit aan bij onze visie

Bijlage 1

THE PRINCIPLES OF INSTRUCTION

TAKEN FROM THE INTERNATIONAL ACADEMY OF EDUCATION

This poster is from the work of Barak Rosenshine who based these ten principles of instruction and suggested classroom practices on:

- research on how the brain acquires and uses new information
- research on the classroom practices of those teachers whose students show the highest gains
- findings from studies that taught learning strategies to students.

01 DAILY REVIEW

Daily review is an important component of instruction. It helps strengthen the connections of the material learned. Automatic recall frees working memory for problem solving and creativity.

02 NEW MATERIAL IN SMALL STEPS

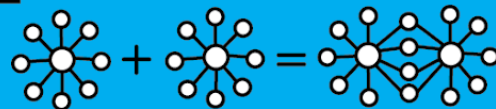
Our working memory is small, only handling a few bits of information at once. Avoid its overload — present new material in small steps and proceed only when first steps are mastered.

03 ASK QUESTIONS

The most successful teachers spend more than half the class time lecturing, demonstrating and asking questions. Questions allow the teacher to determine how well the material is learned.

04 PROVIDE MODELS

Students need cognitive support to help them learn how to solve problems. Modelling, worked examples and teacher thinking out loud help clarify the specific steps involved.

05 GUIDE STUDENT PRACTICE

Students need additional time to rephrase, elaborate and summarise new material in order to store it in their long-term memory. More successful teachers built in more time for this.

06 CHECK STUDENT UNDERSTANDING

Less successful teachers merely ask "Are there any questions?" No questions are taken to mean no problems. False. By contrast, more successful teachers check on all students.

07 OBTAIN HIGH SUCCESS RATE

A success rate of around 80% has been found to be optimal, showing students are learning and also being challenged. Better teachers taught in small steps followed by practice.

08 SCAFFOLDS FOR DIFFICULT TASKS

Scaffolds are temporary supports to assist learning. They can include modelling, teacher thinking aloud, cue cards and checklists. Scaffolds are part of cognitive apprenticeship.

09 INDEPENDENT PRACTICE

Independent practice produces 'overlearning' — a necessary process for new material to be recalled automatically. This ensures no overloading of students' working memory.

10 WEEKLY & MONTHLY REVIEW

The effort involved in recalling recently-learned material embeds it in long-term memory. And the more this happens, the easier it is to connect new material to such prior knowledge.